

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E Government
Inclusive Education
Development
Transport
Information And Cultural Space
Health Care
Economic Activity
Security
Infrastructure
International Cooperation
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Equal Opportunities
Balanced Production

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук,
старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

М. Б. Кушнарєва, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу Фонду Президентів
України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук, О.М.Бойко, мол. наук. співр.,
Л.І.Кукоба, мол. наук. співр., М.М.Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2020 р.

Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

© Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2020

«Стратегія сталого розвитку України –2030»

Випуск 21

(огляд матеріалів ЗМІ за 12 – 25 березня 2021 р.)

Зміст

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ.....	5
Міжнародний валютний фонд та Україна: пауза в черговому транші, основні причини, оцінки та перспективи.....	5
Огляд зарубіжних ЗМІ.....	12
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»	15
Офіційна інформація.....	15
Подолання наслідків пандемії COVID-19	18
Євроінтеграційний курс України.....	21
Дерегуляція та розвиток підприємництва	21
Децентралізація та реформа державного управління.....	22
Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності	23
Програма розвитку українського експорту.....	25
Митна політика	26
Інфраструктура і транспорт.....	28
Система національної безпеки та оборони	29
Програма популяризації України в світі	29
Політика цифрової трансформації	32
Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю	34
Реформа державної служби та реорганізація державних органів.....	35
Оновлення влади та антикорупційна реформа.....	36
Реформа освіти та науки.....	36
«Велике будівництво»	37
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	42
Новини з соціальних мереж.....	47
Експертний погляд.....	50
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи....	67
Офіційна інформація.....	67
Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України	70
Проекти з відновлення регіону	72
Опікування населенням тимчасово окупованих територій	75
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	77
Новини з соціальних мереж.....	78
Експертний погляд.....	82
Прогнози.....	88
Інфографіка	89

Головні новини

Протягом тижнів з 12 по 25 березня 2021 року сталися такі найголовніші події:

[Національна економічна стратегія-2030 ляже в основу планів діяльності міністерств.](#)

Національна економічна стратегія-2030 стане основою для розроблення міністерствами планів заходів, програмних і стратегічних документів, а також проектів законів.

[Президент Володимир Зеленський своїм указом увів у дію рішення РНБО від 11 березня «Про створення Центру протидії дезінформації».](#)

Центр протидії дезінформації створюється з метою досягнення цілей та завдань Стратегії національної безпеки України, протидії поточним і прогнозованим загрозам національній безпеці та національним інтересам України в інформаційній сфері.

[Міністерство охорони здоров'я оновило розподіл на карантинні зони.](#)

У червоній зоні перебувають Київ та Житомирська, Івано-Франківська, Закарпатська, Київська, Одеська, Сумська, Чернівецька.

[Кіберфахівці Служби безпеки України блокували схему несанкціонованого втручання у бази даних правоохоронних і контролюючих органів.](#)

СБУ задокументувала причетність до цієї організації співробітників правоохоронних та контролюючих структур.

[Президент Володимир Зеленський затвердив Стратегію деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.](#)

Стратегія визначає комплекс заходів дипломатичного, військового, економічного, інформаційного, гуманітарного характеру, спрямованих на відновлення територіальної цілісності, державного суверенітету України у міжнародно визнаних кордонах шляхом деокупації та реінтеграції Криму.

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Л. Кукоба,
м. н. с. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ,

Міжнародний валютний фонд та Україна: пауза в черговому транші, основні причини, оцінки та перспективи

Питання надання МВФ чергового траншу Україні у 2021 році на сьогодні залишається відкритим. 12 лютого в Україні офіційно припинила роботу віртуальна місія Міжнародного валютного фонду. А Україна не отримала кошти, які за планом мали надійти ще пів року тому.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) є спеціалізованою установою ООН із дуже широкою автономією. Фонд було засновано у 1945 році для сприяння монетарному співробітництву та торгівлі, забезпечення фінансового зростання та збільшення зайнятості населення. До Фонду входять 189 держав, які керують організацією через Раду Директорів. Україна є членом МВФ із 1992 року.

З моменту завершення Революції Гідності, з урахуванням трьох програм МВФ Stand-by 2014-2020 років, а також Механізму Розширеного Фінансування (EFF) – Україна отримала фінансову підтримку від МВФ загальним обсягом 16,61 млрд. дол. США (11,65 млрд. СПЗ). Основними цілями співробітництва з МВФ є стабілізація української фінансової системи, проведення структурних реформ та створення підґрунтя для сталого економічного зростання. Фонд допомагає Україні поновити свою фінансову спроможність, підказуючи, як найбільш ефективно впроваджувати програму реформ. Також співпраця з Міжнародним валютним фондом на сучасному етапі відкриває можливості для залучення фінансування від інших міжнародних фінансових установ (Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ та інші) та урядів інших держав, в тому числі США, ЄС, Німеччини, Канади, Японії тощо ([Міністерство фінансів України](#)).

Чинна кредитна програма від МВФ Stand-by була затверджена 9 червня 2020 року. Її обсяг – 5,04 млрд дол, з яких 2,1 млрд дол країні переказали відразу після підписання програми. До кінця 2020 року, у вересні та грудні, Україна мала отримати ще два транші по 700 млн дол. Спочатку Україна домовлялася про довгострокову програму розширеного фінансування (EFF), однак після початку пандемії коронавірусу сторони погодилися, що програма має бути короткою та зосереджуватися на підтримці платоспроможності української влади в умовах карантину. Ця кредитна програма МВФ не перебачала проведення складних реформ. Для отримання 700 млн дол у

вересні потрібно було докласти мінімум зусиль: затвердити план роботи з проблемними кредитами та запровадити ринок газу для населення. Обидві вимоги були виконані завчасно ([Економічна правда](#)). Перший транш МВФ значною мірою допоміг Україні впоратися із першим ударом коронакризи для економіки та наповнити спеціальний коронавірусний фонд. Відновлення співпраці з МВФ реанімувало надходження фінансової допомоги і від інших кредиторів ([BBC News. Україна](#)). Програма Stand-by 2020 зосереджена на ключовому завданні – підтримка макроекономічної та фінансової стабільності і охоплює, серед іншого, сфери як-от: фіскальна політика, монетарна політика, політика фінансового сектору, енергетична політика та антикорупційна політика ([Міністерство фінансів України](#)). Як бачимо, підтримка МВФ є досить важливою для країни з такою складною внутрішньою ситуацією, як Україна.

Що ж змусило МВФ призупинити надання фінансової допомоги? За підсумками роботи місії МВФ представник фонду Йоста Люнгман перерахував найдискусійніші питання. Проблеми, що першочергово потребують вирішення – ухвалення закону про Вищу раду правосуддя, а також необхідність зняти побоювання МВФ щодо втручання в роботу Національного антикорупційного бюро і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Для позитивного результату необхідно також ухвалити вже внесені до Верховної Ради нові поправки до закону про Нацбанк і відмову від обмеження цін, введених цієї зими на енергоринку. Також потрібно роз'яснити бюджетні плани на 2022 рік і аудит COVID-фонду ([Громадське](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль взяв до уваги всі неузгоджені питання і заявив, що Україна повинна виконати ще п'ять умов Міжнародного валютного фонду, щоб отримати наступний транш кредиту... Серед цих пунктів – завершення опалювального сезону з фіксованою ціною на газ, узгодження макропоказників 2022-2023 року, і три ключових питання – судова реформа (закон про ВРП), закон про посилення кримінальної відповідальності за несумлінне декларування і законопроект про НАБУ. Крім того, прем'єр-міністр зазначив: «МВФ очікує зняття цього верхнього «прайскепу», який ми встановили 6,99 (гривні за куб газу) і в якому зараз працює ринок на ринкових умовах... За тими підходами, які розробляються на даний момент, я впевнений, що вони ринкові і МВФ будуть сприйняті» ([Ліра](#)).

Розглянемо детальніше ці ключові питання, які виникли після надання Україні першого траншу, коли в липні 2020 року з посади пішов Яків Смолій. З того часу правління Нацбанку оновилося більш ніж на половину, а з попередньої команди залишилося лише двоє з шести членів – Дмитро Сологуб та Катерина Рожкова. Тиск на них і турбує МВФ. У жовтні Рада НБУ оголосила Сологубу та Рожковій догани. Крім того, у Рожкової забрали ключові повноваження з регулювання банківського сектору, передавши їх новому голові Кирилу Шевченку. Тоді на цю ситуацію відреагували у фонді, хоча раніше кадрові питання МВФ не коментував. У МВФ прагнуть, аби членам

Ради Нацбанку було заборонено обіймати посади в правлінні регулятора протягом трьох-п'яти років після відставки. Частково ці вимоги містяться у змінах до банківського законодавства, які НБУ напрацював спільно з депутатами. Їх ухвалення є другим дискусійним питанням, яке обговорювала місія МВФ. Воно стосувалось зміни до банківського законодавства, що мають вирішити низку проблем, пов'язаних з роботою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Йдеться про заборгованість перед Мінфіном, яка виникла під час банківської кризи 2014–2016 років, коли грошей фонду не вистачало для здійснення виплат вкладникам збанкрутілих банків, а також про участь у фонді державного Ощадбанку ([Економічна правда](#)).

Наступна проблема – це те, що Україна другий рік поспіль живе з рекордним дефіцитом бюджету. Якщо до дефіциту у 2020 році у фонду питань майже не було (Україна мала долати пандемію та спричинену нею економічну кризу), то дірку в поточному бюджеті у розмірі 276 млрд грн МВФ критикував. Ба більше, зараз у Мінфіні почалася робота над трирічним бюджетним плануванням. Судячи із заяви МВФ, саме до дефіциту в середньостроковій перспективі виникло найбільше запитань. Очевидно, уряд не зміг продемонструвати готовність повернути дефіцит бюджету на докризові 2 – 2,3% від ВВП. Ще одне бюджетне питання – проведення аудиту Фонду протидії коронавірусу. Аудит – одна з вимог фонду для отримання грошей у 2021 році. В уряді ж не поспішають проводити аудит видатків, оскільки половину коштів витратили на дороги, а не на підтримку медичної сфери ([Економічна правда](#)).

Четверте – це судова та антикорупційна реформи. За час, що минув від старту програми Stand-by, Україна не лише не спромоглася просунути вперед у цьому напрямку, а й зробила кілька кроків назад. Конституційний суд фактично скасував антикорупційну інфраструктуру, за що Володимир Зеленський хотів «скасувати» Конституційний суд. Внаслідок цього у країні почалася конституційна криза ([Економічна правда](#)). Але потрібно зазначити, що це питання не стоїть на місці. 22 березня 2021 р. Венеціанська комісія позитивно оцінила Закон України про конституційну процедуру, який повинен забезпечити прогрес у процесі реформування Конституційного суду. У висновку комісії говориться, що: «Венеціанська комісія вітає той факт, що Президент Зеленський відкликав проект закону № 4288, який передбачав припинення повноважень всіх суддів Конституційного Суду. Венеціанська комісія також вітає розгляд парламентом проекту закону № 4533 «Про конституційну процедуру», який враховує багато рекомендацій комісії в її термінових висновках щодо реформування Конституційного Суду». На думку комісії, закон містить багато прогресивних положень, але має і певні недоліки ([Цензор.НЕТ](#)).

І останнє, що викликало суперечки, – українська влада зробила крок назад в енергетичній реформі, обмеживши ціни на газ для населення. Це рішення було ухвалене в розпал переговорів з МВФ. Як відомо, запровадження ринку газу було однією з попередніх вимог фонду

([Економічна правда](#)). З приводу цього голова партії «Слуга Народу» Олександр Корнієнко вважає, що місія Міжнародного валютного фонду має запрацювати в Україні у квітні цього року, після того, як втратить силу встановлена урядом гранична ціна (6,99 грн) на газ для населення ([Суспільне.Новини](#)). Як бачимо, місія МВФ назвала достатньо підстав для припинення фінансування.

В Офісі Президента цю ситуацію прокоментували як нормальну і таку, що не веде до якихось серйозних ризиків. Колишній міністр розвитку економіки, радник очільника Офісу Президента Тимофій Милованов прокоментував: «Коли ми говоримо про будь-який переговорний процес, бажано було б уникати очевидних спекуляцій. У нас із МВФ постійно відбувається процес переговорного узгодження позицій. Істотних ризиків немає. Ситуація абсолютно під контролем. І фінансова – макроекономічна стабільність підтримується, системних ризиків немає, ситуація з бюджетом нормальна. І переговори з МВФ» ([Укрінформ](#)). Він також зауважив, що українська сторона працює, перш за все, в інтересах держави і робить все можливе для досягнення домовленостей з МВФ. Крім того, Тимофій Милованов додав: «Водночас, як у будь-якому переговорному процесі, є принципові питання, пов'язані, зокрема, і з незалежністю державного управління. Які завжди і роблять наші перемовини делікатними і складними. Кожен відстоює свою позицію, робить це твердо; відповідно, переговори займають час» ([Укрінформ](#)).

Голова комітету з питань податкової та митної політики Данило Гетманцев на брифінгу у Верховній раді також не назвав ситуацію критичною: «Нам пройти 2021 рік без чергового траншу МВФ буде набагато важче, але це ні в якому разі не буде катастрофою. У нас є відповідні ресурси, у нас є відповідні можливості, щоб це здійснити. Ніякої катастрофи не буде. Будуть виконані бюджетні зобов'язання, буде в країні фінансова стабільність, буде валютна стабільність» ([Слово і діло](#)). Крім того, він додав: «Ми повинні в цих переговорах знайти правильний баланс, щоб не переступити червоні лінії ні нашого суверенітету, ні інтересів українців» » ([Слово і діло](#)).

Міністр фінансів Сергій Марченко також не вважає, що відсутність чергового траншу суттєво повпливає на виконня бюджетних виплат. «Програма з МВФ нам потрібна, щоб забезпечити джерела покриття зовнішніх запозичень. При цьому ми не розглядаємо варіанти, при яких доведеться зупиняти будь-які соціальні виплати. Навіть теоретично це виключено» ([Сьогодні](#)).

Радник президента з економічних питань Олег Устенко переконаний в отриманні чергового траншу та виконанні усіх вимог МВФ: «Ми очікуємо, що отримаємо цього року транш МВФ. У нас програма розрахована на 5 мільярдів доларів – 2,1 мільярда ми вже отримали... співпраця України з Міжнародним валютним фондом триває... Верховна Рада має схвалити зміни до законодавства, необхідні для отримання чергового траншу. Йдеться про

необхідність судової реформи та забезпечення функціонування антикорупційної інфраструктури... вимоги програми співпраці з МВФ збігаються з програмою президента України, на чому глава держави неодноразово наголошував... Програма відбувається. Щойно будуть проголосовані у Верховній Раді відповідні законодавчі ініціативи президента, ми можемо сказати, що з нашого боку ми виконали те, що обіцяли. Обіцяли виконати не тільки МВФ – ми не робимо це для когось, ми робимо це для українського народу». Устенко зазначив, що успішна співпраця з МВФ дасть Україні можливість робити вигідніші запозичення на міжнародному ринку і є хорошим сигналом для іноземних інвесторів ([SMIDA](#)).

Сам Президент Володимир Зеленський розраховує на кошти МВФ та впевнений у їх отриманні. Також глава держави заявив про низку розбіжностей з МВФ щодо питання Вищої ради правосуддя і Конституційного суду: «З деякими речами ми погоджуємося, а з деякими – ні. Як гарант держави я захищаю незалежність України... Є багато правок до законів про ВРП, Конституційного суду. Ми з вами повинні збудувати законопроект, який потім КС визнає конституційним. А ми розуміємо, що деякі речі можуть бути неконституційними» ([Бизнес Цензор](#)).

Попри ці аргументи, в Національному банку України переконані, що припинення співпраці з МВФ є досить ризикованим для країни. Заступник голови Нацбанку Дмитро Сологуб заявив, що відмова України від співпраці з МВФ призведе до зростання витрат на обслуговування боргу, скорочення припливу іноземних інвестицій та тиску на валютні резерви НБУ: «За відмову від співпраці з МВФ та право проводити «суверенну економічну політику» Україні доведеться платити зменшенням витрат на важливі бюджетні проекти (інвестиції в дорожню інфраструктуру, підвищення соціальних стандартів, підтримку малого та середнього бізнесу) та зростанням відсоткових ставок, оскільки НБУ буде змушений проводити жорсткішу монетарну політику для стримування інфляції» ([Економічна правда](#)).

Тож тепер постає питання, чи має Україна шанси отримати черговий транш від МВФ? Міністр фінансів Сергій Марченко стверджує, що співпраця із Фондом продовжується. Партнери потребують виконання конкретних дій, над чим Україна ретельно працює. «Мова йде про переформатування діючої програми щодо оцінок і зобов'язань, — пояснює Сергій Марченко. — Потрібно почати працювати над текстом Меморандуму і отримати Staff-Level Agreement – схвалену угоду на рівні персоналу». Після цього, говорить міністр, слід продовжувати виконувати вимоги МВФ, що дозволить зрештою Україні отримати необхідні кошти. При цьому Марченко не боїться зізнатися, що реальність дещо відрізняється від очікувань, а ще в грудні українська сторона була налаштована набагато оптимістичніше. «Тоді було менше питань, які потребують рішень. Сьогодні у зв'язку з ситуацією на енергетичних ринках виникли додаткові аспекти, які вимагають узгодження з місією МВФ», — зазначив очільник Мінфіну. Конкретної дати надання

траншу Міжнародним фондом Марченко поки не озвучує. Але запевнює, що час обов'язково буде зазначений у оновленому меморандумі про співпрацю України та МВФ. На разі документ перебуває на етапі розроблення багатьох питань, але політик гадає, що все складеться для держави найкращим чином ([Comments.ua](#)).

Президент Інвестиційної групи Тарас Козак очікує, що «грошей від МВФ не буде до літа точно». Його припущення ґрунтується на тому, що наступну місію МВФ «відправить» в Україні не раніше травня. Плюс саме в травні повинні бути «перші прикидки бюджету-2022, які повинен узгодити МВФ». «Багато роботи з антикорупції та судової реформи. А поки нічого не виходить» ([Financial club](#)).

Директор аналітичного департаменту Concorde Capital Олександр Паращій вважає, що якщо в травні відбудеться місія МВФ і вона буде успішною, гроші Україна отримає в червні – липні. Затягування цього процесу може відкласти отримання грошей до осені, оскільки в липні у відпустку йдуть українські парламентарії, які повинні приймати необхідні закони, а в серпні – співробітники МВФ. «Якщо у нас не буде прогресу до середини липня, то це дуже тривожний дзвінок. Особливо якщо не будуть вирішені всі законодавчі питання», – каже Олександр Паращій. Поки він чекає траншу в II кварталі – з імовірністю більше 50 %. «Але багато що залежить від того, як парламент буде працювати за рішенням виниклих питань, плюс банківські закони по Фонду гарантування і банкам. Найбільші ризики в тому, що з'являться нові ситуації, які віддалять нас від траншу» ([Financial club](#)).

Заступниця виконавчого директора Цетру економічної стратегії Марія Репко переконана, що в I півріччі Україна не отримає фінансування Фонду. «До літа або, можливо, навіть осені отримання траншу малоімовірно, навіть якщо переговори відновляться» ([Financial club](#)).

Аналітики Bank of America (BofA) Global Research вважають, що перегляд програми Міжнародного валютного фонду (МВФ) може бути відкладений на липень-вересень або жовтень-грудень 2021 року. Як вказали в BofA Global Research, завдяки низьким потребам у фінансуванні бюджету на початку року Україна може зосередитися на внутрішньому політичному порядку денному, в той же час будь-який прогрес у перегляді програми може затриматися до третього або навіть четвертого кварталу 2021 року. Однак Україні все ж буде потрібно зробити прорив у вирішенні хоча б одного з решти питань, щоб розблокувати подальший прогрес в програмі. Прогрес у реалізації «маяків» МВФ може бути досягнутий під час весняної сесії Верховної Ради, що дозволить домогтися прориву в переговорах до середини літа, йдеться в матеріалах BofA. «Таким чином, ми як і раніше очікуємо, що Україна отримає як мінімум ще один транш з поточної програми в цьому році», – відзначає BofA ([Finbalance](#)). Крім цього, BofA зберігає прогноз зростання реального ВВП на 4,5 % в поточному році.

Тепер залишається питання, чи дійсно у країні є велика потреба в наступних траншах МВФ? І чи є інші шляхи отримання коштів? Мінфін запевняє, що не розглядає відмову від програми МВФ, оскільки вона важлива для отримання фінансування від Світового банку і Єврокомісії. Готує Мінфін і вихід на ринок публічних запозичень. Кирило Шевченко відзначав, що апетити Мінфіну досягають \$ 2,4 млрд. Ці кошти потрібні до осені. Найбільші виплати за зовнішнім державним боргом відбудуться у вересні – 81,4 млрд грн (майже \$ 3 млрд за поточним курсом) при річному плані в 165,2 млрд грн. І якщо співпраця з МВФ до тих пір не налагодиться, а уряд не секвеструє бюджет, він може спробувати розмістити єврооблігації ([Financial club](#)). Не виключена і фінансова підтримка адміністрації нового президента США Джозефа Байдена. За часів президента Барака Обами США давали держгарантію на щорічні євробонди України на \$ 1 млрд. Президент Дональд Трамп цю «традицію» скасував. Не виключено, що зараз США повернуться до неї ([Financial club](#)).

Тож, як бачимо, транші від МВФ припинені через низку суперечливих питань. Парламент та уряд уже працюють над вирішенням проблем, і від оперативності їх роботи буде залежати відновлення роботи наступної місії МВФ в Україні. Потреба у траншах очевидна, але чиновники запевняють, що їх відсутність не створить надзвичайних проблем, які неможливо вирішити.

Огляд зарубіжних ЗМІ

([Israel Defence](#))

Українська армія закуповує до 75 броньованих машин БТР-4. Веб-сайт оборонного блогу повідомляє, що Міністерство оборони України підписало новий контракт з державним Харківським конструкторським бюро Морозова (KMDB) на серійне виробництво броньованої бойової машини БТР-4 8 × 8.

Довгоочікуваний контракт до 75 нових БТР-4 включає дві версії бойової машини: колісний бронетранспортер БТР-4Е та вдосконалену конфігурацію амфібії для української морської піхоти. Контракт також включатиме невизначену кількість командних та спеціальних машин. У січні директор КМДБ Яків Морміло заявив, що у 2021 році для українських морських піхотинців буде виготовлено 60 десантних бронетранспортерів, йдеться у повідомленні.

Кажуть, що нова версія десантної БТР-4 має підвищену летальність, живучість і маневреність порівняно з базовою версією. Автомобіль оснащений системами, які дозволяють використовувати його для морських операцій, і він може долати водні перешкоди без будь-яких змін конфігурації. БТР-4ЕМ матиме наземну мобільність і швидкість, подібну до БТР-3 і БТР-4 під час тривалих операцій на березі, і матиме здатність забезпечувати органічну пряму вогневу підтримку піхотинцям, згідно з повідомленням.

([Bloomberg](#))

Державне бюро розслідувань проводить розслідування на запит неурядової організації до тогочасного Голови Національного банку Валерії Гонтаревої та першого заступника Голови Катерини Рожкової. Слідчі розслідують припущення про привласнення понад 900 мільйонів гривень (32,5 мільйона доларів) за допомогою співпраці з керівниками та власниками юридичних фірм, які завищували оплату юридичних послуг. Гонтарева та Рожкова заперечували звинувачення. Рожкова сказала Bloomberg, що вона «здивована», почувши про розслідування, тоді як Гонтарева назвала це «абсурдним театром».

Запит було зареєстровано 31 грудня, і дотепер обшуки не проводились, і нікому не було вручено повідомлення про підозру, повідомила Генеральна прокуратура Bloomberg News електронною поштою. Заява не включала імен керівників, називаючи їх «головою національного банку G та виконуючим обов'язки голови національного банку R».

Раніше Kyiv Post повідомляло, що стосовно Рожкової та інших членів правління Нацбанку розпочалося розслідування через те, що вони ділилися інформацією з різними компаніями (у тому числі корпорацією Кролл), яких Нацбанк залучав до пошуків 5,5 мільярдів гривень, виведених із Приватбанку шахрайським способом до того, як уряд взяв на себе найбільшого кредитора

країни. Справу «відродив» Голова Національного банку Кирило Шевченко або хтось з офісу президента Володимира Зеленського, повідомляє газета, посилаючись на документи та осіб, прізвища яких вона не оприлюднила. Прокурори не підтвердили інформацію Kyiv Post про те, що потенційні звинувачення включають державну зраду.

Шевченко, якого минулого року призначив Зеленський, публічно посварився з Рожковою – однією з двох заступників, що залишилися з тих, хто працював за його попередника. Це викликало занепокоєння західних донорів щодо незалежності установи.

«Це розслідування, якщо це правда, виглядає як дивно, так і непослідовно, оскільки очевидно, що справа «Приватбанку» має вирішальне значення для країни», – сказала Рожкова по телефону. «Метою цього дослідження є дискредитація нашої роботи».

Національний банк заявив, що надає всю необхідну інформацію правоохоронним органам відповідно до чинного законодавства, не підтверджуючи, чи запитували його про Приватбанк.

Банк заявив, що продовжує захищати законність рішень, пов'язаних з націоналізацією Приватбанку. «Порушники повинні бути притягнуті до відповідальності за те, що довели найбільшого кредитора в країні до банкрутства», – йдеться у повідомленні.

Прес-служба Зеленського повідомила агентству Bloomberg, що в офісі президента «стурбовані внутрішньою колотнечею» в центральному банку, але «не втручаються і не тиснуть» на банк або на правоохоронні органи.

«Кабінет президента Володимира Зеленського за підтримки західних партнерів України продовжуватиме робити все необхідне для повернення всіх вкрадених в українського населення коштів, включаючи гроші, пов'язані з ПриватБанком», – сказали в прес-службі. Магнати, яким раніше належав Приватбанк, борються із юридичними зусиллями уряду, щоб повернути їм гроші під заставу. Минулого тижня одному з них, колишньому прихильнику та діловому партнеру Зеленського, було заборонено в'їзд до США.

[\(The Guardian\)](#)

Україна посилює прикордонний контроль і вимагає від відвідувачів тестів на коронавірус, заявив міністр охорони здоров'я Максим Степанов у вівторок після того, як країна зареєструвала найвищий щоденний рівень смертності від COVID-19.

Новий режим був затверджений урядом у понеділок увечері і набув чинності, сказав він на брифінгу на телебаченні.

Раніше у вівторок він заявив, що за минулу добу колишня радянська республіка зареєструвала 333 смерті від коронавірусу, що є рекордним показником. Попередній максимум становив 289 смертей 17 березня.

Країна, де проживає 41 мільйон людей, за останні тижні зазнала різкого зростання випадків коронавірусу, який прем'єр-міністр Денис Шмигаль назвав третьою хвилею пандемії.

«Ситуація погіршується», – сказав Степанов, додавши, що кількість нових випадків суттєво зросла, а кількість хворих за останні сім днів була на 26 000 вище, ніж тижнем раніше.

Британський штам вірусу зараз поширюється в Україні, сказав Степанов, додавши, що він передавався швидше і мав серйозніший вплив. «Дві третини тих, хто одужав, потребують додаткового лікування», – сказав він.

Станом на ранок вівторка в лікарнях перебуває 36 600 людей, сказав Степанов, додавши, що за останні 24 години зареєстровано 11 476 нових інфікованих.

Україна повідомила про 1 565 732 випадки коронавірусу під час пандемії та 30 431 смертей.

Минулого тижня кількість нових заражень коронавірусом зросла до 15 850 випадків, що є найвищим рівнем в Україні з листопада, що змусило столицю Київ та кілька областей ввести жорсткий локдаун.

Ті самі заходи в п'ятницю запровадить Львів на заході України, включаючи закриття кафе, ресторанів та непродовольчих магазинів, а також заборону публічних заходів.

Критики вважають, що сплеску захворюваності сприяли відсутність єдиного загальнодержавного локдауну, нерівномірне дотриманні правил соціального дистанціювання та носіння масок.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»

Офіційна інформація

Національна економічна стратегія-2030 ляже в основу планів діяльності міністерств ([Урядовий портал](#)).

Національна економічна стратегія-2030 стане основою для розроблення міністерствами планів заходів, програмних і стратегічних документів, а також проектів законів. Про це йдеться у постанові Уряду №179 від 3 березня.

НЕС-2030 має синхронізувати діяльність міністерств, визначивши конкретні пріоритети державної політики. Документ також виступить підґрунтям для розроблення законодавчих ініціатив, адже визначає вектори розвитку економіки на найближчі роки.

Моніторинг виконання Національної економічної стратегії до 2030 року буде здійснюватися на єдиному веб-порталі електронного урядування шляхом аналізу досягнення цільових індикаторів документа. Результати моніторингу виконання Стратегії будуть розглядатися Кабінетом Міністрів України. Очікується, що перегляд Стратегії здійснять у 2024 та 2027 роках з урахуванням результатів її виконання.

У Мінфіні відвітували про виконання Державного бюджету України за 2020 рік ([Міністерство фінансів України](#)).

Міністерстві фінансів України відбулося публічне представлення звіту про виконання Державного бюджету України за 2020 рік під головуванням Першого заступника Міністра Дениса Улютіна.

(...) Державний бюджет України на 2020 рік був затверджений у листопаді 2019 року. Однак, безпрецедентний рівень невизначеності на фоні спалаху коронакризи призвів до стрімкого погіршення ділових та споживчих очікувань, що створило значні ризики для розгортання світової рецесії.

Тому, в березні 2020 року Уряд переглянув макроекономічний прогноз. Так, було знижено прогнозну динаміку основних макроекономічних показників, а у квітні 2020 року внесено відповідні зміни до Державного бюджету, які дали можливість відреагувати на виклики, в яких опинилася Україна.

У цілому, за підсумками 2020 року завдяки виваженій та послідовній політиці Уряду, незважаючи на карантинні обмеження, спричинені гострою респіраторною хворобою COVID-19, вдалося досягти виконання бюджетних показників у запланованих законом обсягах, а саме:

- утримати дефіцит державного бюджету в межах граничного показника (факт – 5,3 % ВВП при плані 7,5 % ВВП);

- перевиконати доходи держбюджету (фактично надійшло 1076 млрд грн при затверджених законом обсягах у сумі 1022 млрд грн);
- профінансувати сферу оборони та безпеки в обсязі 6,1 % ВВП;
- забезпечити зростання мінімального розміру заробітної плати до 5 тис. грн з 1 вересня 2020 року, прожиткового мінімуму та інших видів соціальних виплат та допомог;
- підтримати населення та бізнес за рахунок Фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19;
- продовжити підвищення рівня пенсійного забезпечення громадян;
- надати пільги та субсидії для населення в грошовій формі;
- покращити фінансування капітальних видатків державного бюджету до фактичних 94,9 млрд грн, що на 18,7 % більше за показники 2019 року.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба взяв участь у неформальному засіданні Ради Безпеки ООН за формулою Арріа «Крим: 7 років порушень суверенітету та територіальної цілісності України» ([Урядовий портал](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Збройна агресія Росії проти України спричинила глибоку кризу у міжнародній політиці та підірвала авторитет міжнародних організацій. Настав час підвищити ефективність спільних зусиль задля деокупації Криму.

Міністр нагадав про створення Кримської платформи та запросив всі країни-члени ООН долучитися до неї: цей міжнародний механізм надає стратегічне бачення деокупації Криму та консолідує навколо цієї мети всі міжнародні зусилля на міжурядовому, парламентському та експертному рівнях.

Глава МЗС перелічив порушення Росією міжнародного гуманітарного права та масштабні порушення прав людини, що тривають на півострові, зокрема зміну окупаційною владою демографічного складу населення Криму. Учасники окремо обговорили триваючу масштабну мілітаризацію Росією Криму та загалом регіону Чорного і Азовського морів, подальші порушення прав людини, погіршення економічної та екологічної ситуації на Кримському півострові.

За 7 років російська військова присутність на півострові зросла більш ніж удвічі.

Учасники одноголосно засудили окупацію Росією Криму, грубі порушення нею міжнародного права і наголосили, що спроби РФ легітимізувати анексію українського півострова не матимуть успіху.

(...) Минулоріч співорганізаторами були 7 країн, а цьогогоріч їхня кількість зросла до 23, що свідчить про зростаючу підтримку України з боку світової спільноти у питанні повернення Криму, успішну роботу української дипломатії, зокрема постійного представництва України при ООН.

Президент Володимир Зеленський підписав Закон «Про Бюро економічної безпеки України» № 1150-ІХ, який Верховна Рада ухвалила 28 січня 2021 року ([Укрінформ](#)).

Документ створює інституційні умови для захисту економічних процесів від тиску силових органів, що підтримується міжнародними партнерами України. Основною функцією Бюро економічної безпеки (БЕБ) буде аналітична робота, а не силові повноваження. Бюро аналізуватиме бенефіціарів фінансових операцій і визначатиме, чи є порушення закону в обігу коштів тих чи інших бізнес- чи державних структур.

Президент Володимир Зеленський підписав закон про приєднання України до європейської Розширеної часткової угоди про культурні маршрути, ухвалений парламентом 16 лютого ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

У нас чудова країна, дуже багатогранна й цікава. Але, на жаль, через погані дороги та відсутність уваги з боку держави до наших історичних пам'яток Україна майже не була присутньою на туристичних маршрутах Європи. Але ми це змінимо. У цьому році в межах «Великого будівництва» ми розпочинаємо проєкт «Велика реставрація», який має на меті відновлення історичних і культурних об'єктів України. Щоб і українці, й іноземні туристи змогли побачити красу та культурне розмаїття України.

Рада національної безпеки і оборони України ухвалила рішення про продовження санкційних обмежень для двох російських банків, термін дії яких має закінчити 15 березня ([Укрінформ](#)).

Секретар РНБО Олексій Данілов:

На сьогоднішній день у нас було два російських банки, які підпали під санкції ще з 2019 року, 15 березня у них закінчується цей термін. Двом цим російським банкам продовжено термін санкцій на 3 роки.

Рада національної безпеки і оборони України запровадила санкції щодо 19 компаній у сфері надкористування ([Укрінформ](#)).

Секретар РНБО Олексій Данілов:

Згідно з Конституцією, надра належать українському народу. На превеликий жаль у переважній більшості при першому навіть приблизному аудиті, з'ясувалося, що українського народу там не дуже багато. Переважно це народ, який мешкає чи то на Віргінських островах, чи в інших основних державах, які до України мають не зовсім пряме відношення.

Президент Володимир Зеленський увів у дію рішення РНБО від 11 березня про застосування санкцій проти російських АТ «Сбербанк» та ПАТ «Промінвестбанк» ([Укрінформ](#)).

Президент Володимир Зеленський своїм указом увів у дію рішення РНБО від 11 березня «Про створення Центру протидії дезінформації» ([Укрінформ](#)).

Центр протидії дезінформації створюється з метою досягнення цілей та завдань Стратегії національної безпеки України, протидії поточним і прогнозованим загрозам національній безпеці та національним інтересам України в інформаційній сфері, а також з метою забезпечення інформаційної безпеки України, ефективної протидії пропаганді, деструктивним дезінформаційним впливам та кампаніям, недопущення маніпулювання громадською думкою.

Подолання наслідків пандемії COVID-19

З 22 березня до кампанії імунопрофілактики будуть долучені нові цільові групи з другого етапу Дорожньої карти з вакцинації від COVID-19 ([Урядовий портал](#)).

Протягом цього етапу передбачено вакцинувати близько 70 тис. працівників первинної медицини. Найпершими щепитимуть працівників мережі первинної медицини, зокрема сімейних лікарів та їхніх помічників. Вакцинація буде відбуватися на новій платформі – у стаціонарних (тимчасових або постійних) пунктах щеплення.

З 22 березня для вакцинації медиків відкриються 565 таких пунктів щеплення проти COVID-19.

Стаціонарні пункти щеплення будуть працювати в закладах охорони здоров'я. Для організації безпечного вакцинування ці кабінети щеплень обладнані відповідно до вимог інфекційного контролю та забезпечені необхідною кількістю доз вакцини. Медики, які в них працюватимуть, пройшли відповідне навчання. У декількох областях такі кабінети працюють у пілотному режимі з 19 березня.

З 29 березня для вакцинації будуть відкриті ще більше ніж 2500 пунктів щеплення, які розпочнуть свою роботу в разі надходження нової партії вакцин. З моменту надходження нової партії вакцин розпочнеться запис на вакцинацію людей віком від 80 років, яких також передбачено вакцинувати в другому етапі дорожньої карти.

Також з 29 березня запланована вакцинація людей віком від 80 років, які попередньо записалися до листа очікування в додатку Дія або через контакт-центр МОЗ 0 800 60 20 19.

Попередньо Міністерство охорони здоров'я України рекомендувало мобільним групам з імунізації залучати до вакцинації проти COVID-19 організовані колективи з другого етапу, зокрема усі заклади охорони здоров'я (державні та приватні, у тому числі й аптечні).

(...). Наразі в Україні здійснюється імунізація вакциною Covishield/AstraZeneca виробництва індійського Інституту сироватки крові,

500 тис. доз якої було закуплено державним коштом. Ця вакцина ефективна та безпечна. Дозвіл на її використання дали Всесвітня організація охорони здоров'я, Велика Британія, Європейський Союз, Індія та Канада.

МОН і МОЗ рекомендують посилити карантинні заходи в закладах освіти ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Зокрема, пропонується переводити на дистанційне навчання учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти, учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти та студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти.

Передусім ці обмеження варто застосовувати на адміністративно-територіальних одиницях, де перевищено епідемічні пороги на грип та ГРВІ, а також там, де фіксується значне зростання кількості випадків коронавірусної хвороби.

Провівши консультації з Міністром охорони здоров'я та Головним державним санітарним лікарем України, МОН радить продовжити за потреби канікули в школах. (...)

Наразі для закладів освіти діють карантинні обмеження, які визначені постановою Кабінету Міністрів № 104 від 17 лютого 2021 року.

(...) На території регіонів, для яких встановлено «червоний» рівень епідемічної небезпеки, забороняється відвідування закладів освіти незалежно від форми власності, крім відвідування дітьми закладів дошкільної освіти, спеціальних закладів освіти та 1–4 класів закладів загальної середньої освіти.

У Полтаві через значне заповнення ліжок у двох лікарнях, де надавали допомогу хворим на коронавірус, до лікування пацієнтів з COVID-19 долучили центральну районну клінічну лікарню ([Укрінформ](#)).

З 14 березня у лікарні розпочали прийом хворих на коронавірусну хворобу на 45 ліжках (з них 3 – реанімаційних). При цьому, проведена оперативна підготовча робота: створений шлюз для персоналу, обмежена можливість доступу ззовні та з відділень закладу, впроваджені інші карантинні заходи. Станом на 16 березня на стаціонарне лікування поступило вже 17 хворих (...).

Міністерство охорони здоров'я оновило розподіл на карантинні зони. До помаранчевої зони епіднебезпеки віднесено 12 регіонів ([Укрінформ](#)).

Згідно з ними, у червоній зоні перебувають чотири області – Житомирська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька.

В помаранчевій зоні знаходяться 12 регіонів – Київ, Вінницька, Донецька, Київська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Сумська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська області.

Показник госпіталізацій хворих із COVID-19 перевищено у 10 регіонах – у Києві, Вінницькій, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській,

Київській, Миколаївській, Одеській, Хмельницькій та Чернівецькій областях (...).

У Харкові у міських лікарнях розгорнули 840 ліжко-місць для хворих на коронавірус, але цю кількість треба збільшити ([Укрінформ](#)).

Секретар Харківської міської ради Ігор Терехов:

Ми повинні бути готові до того, що хворих може стати більше. Люди повинні отримувати кваліфіковану допомогу в підготовлених умовах. Тому нам потрібно розгортати ще ліжко-місця в медичних установах не тільки міста, але й обласного та відомчого підпорядкування.

Постійна комісія Київської міської ради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку перерозподілила 4 млн грн для завершення ремонту кисневих систем у лікарнях ([Укрінформ](#)).

Перший заступник голови КМДА Микола Поворозник:

Сьогодні одне з наших завдань – забезпечення хворих киснем. Саме тому для завершення ремонту кисневих систем у Київському міському центрі радіаційного захисту населення м. Києва від наслідків Чорнобильської катастрофи та Київській міській протитуберкульозній лікарні №1 Департамент охорони здоров'я ініціював перерозподіл цих коштів. Завершивши роботи, ми зможемо додатково приймати кисневозалежних пацієнтів у ці заклади (...).

Кабінет Міністрів виділив Івано-Франківській області 60 млн грн на проведення централізованого кисню в медзакладах області, та інші роботи ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра охорони здоров'я Світлана Шаталова:

Відповідно до постанови Кабміну, яка була прийнята вчора на засіданні уряду, було виділено 60 млн грн на закупівлю товарів, робіт і послуг для забезпечення в медзакладах цього регіону централізованого постачання кисню, встановлення додаткових кисневих магістралей та закупівлі кисневих концентраторів.

Міністерство охорони здоров'я оновило розподіл на карантинні зони, згідно з яким до червоної зони епіднебезпеки віднесено Київ та 7 областей ([Укрінформ](#)).

Згідно з ними, у червоній зоні перебувають Київ та Житомирська, Івано-Франківська, Закарпатська, Київська, Одеська, Сумська, Чернівецька.

У помаранчевій зоні знаходяться 11 регіонів – Вінницька, Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська та Чернігівська області (...).

У МОЗ внесли зміни до постанови від 22 березня 2021 р. № 230 «Про внесення змін до постанови Кабміну від 9 грудня 2020 р. № 1236», якими визначили конкретний перелік місць обов'язкового носіння масок у регіонах червоної зони епідбезпеки ([Укрінформ](#)).

Носіння масок є обов'язковим у закладах охорони здоров'я та освіти, підземних переходах, зупинках громадського транспорту та інших територіях загального користування за неможливості дотримання фізичної дистанції не менше як 1 метр (...).

Євроінтеграційний курс України

Україна, Грузія та Молдова виступають зі спільною ініціативою щодо започаткування у межах Східного партнерства формату посиленних діалогів «ЄС + 3 асоційовані партнери», зокрема у сферах імплементації зони вільної торгівлі та секторальної інтеграції ([Урядовий портал](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Ми сподіваємося, що у межах Східного партнерства для асоційованих держав-партнерів буде запропонована глибша інтеграція на основі підходу «більше за більше». Тобто чим більший прогрес країн-партнерів у здійсненні реформ, тим більшу підтримку вони отримують з боку ЄС. Інтеграція до внутрішнього ринку ЄС, енергетична безпека, «зелений» курс ЄС, діджиталізація, охорона здоров'я, – це ті сфери, які цікаві Україні для поглиблення співпраці.

Нагальним питанням є посилення безпекового виміру співробітництва в рамках Східного партнерства, передусім у протидії гібридним загрозам Російської Федерації у регіоні.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Підсумки тижня програми «Доступні кредити 5–7–9%»: 360 кредитних угод на 1,4 млрд грн ([Міністерство фінансів України](#)).

Від моменту старту Державної програми «Доступні кредити 5–7–9%» уповноважені банки видали 10369 кредитів на загальну суму в 25,5 млрд грн.

З них 13,259 млрд грн були видані в якості рефінансування попередньо отриманих кредитів, 4,186 млрд грн підприємці отримали на інвестиційні цілі та 8,038 млрд грн у якості антикризових кредитів.

За останній тиждень уповноважені банки видали 360 кредитів на загальну суму 1,4 млрд грн.

До державної програми долучився ще один банк – АТ «МетаБанк». На сьогодні Фонд розвитку підприємництва уклав угоди про співробітництво з 27-ма банками.

Цього тижня було приватизовано ще 2 об'єкти спиртової галузі, загальна вартість продажу яких склала 289 млн грн ([Урядовий портал](#)).

11 березня відбувся аукціон з продажу майна Дубов'язівського МПД та зберігання спирту. За об'єкт приватизації на торгах змагалися 4 компанії, а стартова ціна зросла у 3,2 рази – з 33,8 млн грн до 108 млн грн.

Новий власник після заключення договору отримає будівлю солодового цеху та складу хімікатів, виробничі корпуси, цех лікарських засобів, цех сирого крохмалю, спиртосховище, склади.

12 березня на аукціоні ДП «Прозорро.Продаж» було приватизовано Мишковицьке МПД та зберігання спирту. За право власності на об'єкт змагалися 8 компаній, а стартова ціна зросла у майже 25 разів – з 7,3 млн грн до 181 млн грн.

Новий власник отримає, зокрема головний виробничий корпус, спиртосховище, бардосховище, цех брагоректифікації, вуглекислотний і соковий цехи.

(...) Загалом на приватизацію держава виставить 41 МПД, що входять до держпідприємства «Укрспирт» та ще 37 об'єктів, що об'єднані в концерн «Укрспирт».

Децентралізація та реформа державного управління

Уряд підтримав розроблений Мінрегіоном законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Цей документ дозволить забезпечити єдине бачення стратегічного розвитку регіонів: від кожної громади до держави в цілому.

Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов:

Планування регіонального розвитку на всіх рівнях – національному, регіональному та місцевому, має відбуватись узгоджено. Саме таким чином можна досягти цілей, що закладені у Державній стратегії регіонального розвитку, зокрема покращення умов для розвитку людини та економічне зростання регіонів.

Головні зміни:

– Трирівнева система планування регіонального розвитку: на національному, регіональному та місцевому рівнях. Це дозволить підвищити прозорість та якість планування розвитку територій. Стратегії розроблятимуться не тільки в кабінетах, а безпосередньо за участі мешканців громад – громадськістю, бізнесом, науковцями.

– Всі громади з населенням понад 10 тис. людей матимуть власні стратегії розвитку. Таким чином, припиниться практика, коли громади плануватимуть свій розвиток лише на рік. Стратегії розвитку громад будуть розроблятися на 7 років. (...)

– Створюється єдина геоінформаційна система здійснення моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та територіальних громад.

Йдеться про цифровізацію процесу управління регіональним розвитком. Це дозволить відстежувати динаміку розвитку, забезпечить прозорість та ефективність публічних інвестицій в регіони.

Цього року 6 ЦНАПів отримають фінансування з ДФРР в розмірі 147 млн грн ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Шість Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) цього року включені до Програми «Велике будівництво». Ці сучасні центри у форматі «Прозорий офіс» розташовані у великих територіальних громадах. Завдяки їх будівництву близько 1,5 млн українців отримають доступ до якісних адмінпослуг.

Прискорення економічного зростання регіонів та розвиток якісної мережі надання публічних послуг у всіх територіальних громадах – пріоритети Державної стратегії регіонального розвитку та Програми Президента «Велике будівництво».

Заступник Міністра розвитку громад та територій Іван Лукеря:

Швидке, доступне та якісне отримання адміністративних послуг для громадян та бізнесу є важливою частиною розвитку регіонів. Отже, Мінрегіон ставить за мету, щоб кожна тергромада мала свій ЦНАП і щоб будь-який мешканець громади міг дістатись до нього не більше ніж за 30 хвилин.

(...) Цього року фінансування з ДФРР у розмірі близько 147 млн грн передбачено для 6 ЦНАПів у різних регіонах країни. Всі вони розташовані у великих територіальних громадах і стануть не просто місцями, де можна отримати державні послуги, а своєрідними офісами тергромад. Там мешканці зможуть поспілкуватись між собою та отримати консультації адміністраторів щодо життя своєї громади. А в деяких випадках – також отримати можливість використовувати приміщення ЦНАПу для ведення власного бізнесу. Адже, наприклад, у новому ЦНАПі в Дрогобичі працюватиме коворкінг.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Під час візиту Президента Литовської Республіки Гітанаса Науседи в Україну в. о. Міністра енергетики України Юрій Вітренко підписав Технічну угоду, що передбачає приєднання Міненерго до Центру передового досвіду НАТО з енергетичної безпеки та його активностей ([Міністерство енергетики України](#)).

Підписантами Угоди також стали відповідальні за роботу в сфері енергобезпеки інституції Литви, Латвії, Естонії, Німеччини, Франції, Італії, Туреччини, Великобританії та Північної Ірландії, Сполучених Штатів Америки.

В. о. Міністра енергетики України Юрій Вітренко:

Відтепер, Україна матиме однаковий з державами-членами НАТО доступ до можливостей підтримки Альянсом процесів потенційного розвитку. Ми зможемо отримувати повну, своєчасну, якісну експертизу з різних аспектів енергетичної безпеки та залучати найкращий досвід країн-учасниць НАТО.

(...) Крім того, Україна та Литва закріпили домовленості про подальше співробітництво підписанням Спільної Декларації про створення робочої групи з посиленої стратегічної співпраці у сфері енергетики. Обидві держави мають спільне бачення щодо багатьох питань подальшого розвитку енергетики, зокрема через мінімізацію впливу з боку Російської Федерації на енергетичний сектор.

Ми докладаємо значних зусиль, щоб в стислі терміни від'єднати енергосистеми від мереж Росії та Білорусі і синхронізувати їх з європейськими. Це є першочерговим та принциповим завданням в контексті забезпечення енергетичної безпеки нашої держави та регіону в цілому. Стратегічна позиція Міністерства енергетики України – не імпортувати електроенергії з Росії та Білорусі, і замість цього торгувати електроенергією з Європейським Союзом.

Міністр енергетики Литви Дайнюс Крейвіс:

Ми повинні говорити єдиним голосом, координувати наші дії та зосереджувати свої зусилля на запобіганні маніпуляціям Росії і використанню енергії як інструменту геополітичного шантажу. Це єдиний шлях до енергетичної незалежності наших країн. Спільні загрози, що стоять перед Литвою та Україною, відкривають можливості для посилення енергетичного партнерства між двома державами.

Міненерго підвищує прозорість та змагальність електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами ([Міністерство енергетики України](#)).

Міністерство енергетики постійно здійснює моніторинг, аналіз та удосконалює процедури проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

Зміни, насамперед, спрямовані на підвищення прозорості аукціонів, змагальності під час їх проведення та усунення зловживань.

З цією метою проведено вже 17 засідань Аукціонного комітету, за підсумками десяти з яких внесено зміни до Регламенту організації та проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії на Товарній біржі «Українська енергетична біржа».

(...). Аукціонний комітет впровадив низку ініціатив, які спрямовані на підвищення конкуренції та унеможливлення зловживань під час продажу електричної енергії.

(...) Зазначені зміни вже позитивно відобразились на результатах аукціонів, зокрема, ДП «НАЕК «Енергоатом».

Так, за результатами аукціонів, проведених ДП «НАЕК «Енергоатом» до зазначених змін, зокрема, 25.11.2020 та 21.12.2020, основні обсяги електроенергії були реалізовані за ціною 1150-1190 грн/кВтгод. У той же час, за результатами аукціону від 24.02.2021 (після запровадження обмеження на максимальний розмір пакету лотів), ДП «НАЕК «Енергоатом» продав електричну енергію за більш вигідною ціною: 1363-1409 грн кВтгод.

Керівництво Міністерства енергетики затвердило паспорти бюджетних програм; це забезпечує стабільне фінансування енергосектору, зокрема, виплату заробітної плати працівникам вугледобувних підприємств і фінансування програми «теплих» кредитів ([Укрінформ](#)).

Підписано накази про затвердження паспортів бюджетних програм, що забезпечують:

виплати зарплат шахтарям (понад 3 млрд грн на 2021 рік, включно із фінансуванням робіт на шахті 10 Нововолинська);

фінансування шахт, що перебувають у стані ліквідації, а також шахти «Надія» (понад 1 млрд грн);

фінансування гірничорятувальних заходів на вугледобувних підприємствах (340 млн грн) тощо.

НКРЕКП схвалила інвестиційну програму «Укренерго» на 2021 рік в обсязі 4,33 млрд грн. ([Укрінформ](#)).

Зокрема, 3,23 млрд грн (75% коштів) будуть спрямовані на технічне переоснащення та реконструкцію мереж, а 1,1 млрд грн (25%) – у нове будівництво.

При цьому лєвова частка фінансування (68%) здійснюватиметься за рахунок кредитних коштів міжнародних фінансових інституцій, з якими вже тривалий час працює Укренерго. Ключовими з них є Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку і банк уряду Німеччини KfW.

Основними цілями інвестицій є реалізація програми заміни трансформаторного обладнання, програми автоматизації підстанцій, розвиток мереж для видачі потужності генерації, зокрема Дністровської ГАЕС, підвищення надійності живлення окремих енерговузлів і прикордонних західних і східних регіонів для стабільної роботи енергосистеми при подальшій інтеграції до ENTSO-E.

Програма розвитку українського експорту

Україна поновлює експорт м'яса птиці до Європейського Союзу, призупинений взимку через спалах пташиного грипу ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства – торговий представник України Тарас Качка:

Під час зимових місяців в Україні трапилося кілька випадків високопатогенного грипу птиці. На період зонування цих випадків експорт був зупинений... Лише кілька тижнів, і експорт відновлено.

Товарообіг між Малайзією та Україною за 11 місяців 2020 року збільшився на 6,4% і становив 310 мільйонів доларів, попри пандемію коронавірусу ([Укрінформ](#)).

Надзвичайний і Повноважний Посол Малайзії в Україні Раджа Реза Раджа Заїб Ша:

Україна зараз є найбільшим постачальником соняшникової олії та сушеного гороху в Малайзії. Україна є другим за величиною постачальником пшениці та сушених бобових культур для Малайзії. Протягом останніх двох років Україна вперше експортувала до Малайзії фрукти (яблука) та ягоди, і, звичайно, шоколад та мед. Малайзія добре знайома з вашими сільськогосподарськими продуктами та продуктами харчування.

Ми раді, що Україна зараз є четвертим за обсягами покупцем пальмової олії серед європейських країн після Нідерландів, Італії та Іспанії.

У січні-лютому 2021 року товарообіг склав \$17,6 млрд, що майже на \$750 млн більше, ніж за аналогічний період минулого року (у січні-лютому 2020 року — \$16,8 млрд) ([Укрінформ](#)).

Експортували з України товарів на \$8,5 млрд (збільшення експорту в порівнянні з аналогічним періодом становило \$361 млн або 4,4%).

Країни, з яких найбільше імпортували до України: Китай — \$1,4 млрд, Німеччина — \$758 млн та Росія — \$730 млн.

Експортували з України найбільше до Китаю — на \$1,1 млрд, Польщі — на \$649 млн, Туреччини — \$552 млн.

До трійки найбільш експортованих з України товарів увійшли: чорні метали — на \$1,5 млрд, зернові — на \$1,32 млрд та руди — на \$1,1 млрд (...).

Митна політика

Уряд підтримав будівництво 10 та реконструкцію 25 пунктів пропуску митниці ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів прийняв розпорядження «Про затвердження плану заходів з облаштування пріоритетних пунктів пропуску на 2021–2023 роки», яким, зокрема, передбачено реконструкцію, модернізацію та технічне переоснащення 25 діючих і будівництво 10 пунктів пропуску, у тому числі, на західному кордоні. (...)

Заступник Міністра фінансів з питань європейської інтеграції Юрій Драганчук:

Головна мета Мінфіну залишається незмінною – це сучасна та прозора митниця. Прийняте сьогодні урядове рішення дозволить Україні отримати ще 35 пунктів пропуску із новітнім технічним обладнанням, яке мінімізує людський фактор при перевірці, а значить – і корупційні ризики. 25 з них буде модернізовано і 10 побудовано: 5 застарілих, ще з радянських часів та які продовжують функціонувати за тимчасовою схемою, а також 5 – абсолютно нових.

(...) Прогнозний обсяг необхідного фінансування на облаштування пріоритетних пунктів пропуску становить 9,8 млрд грн, включно з 4,5 млрд грн на заходи з будівництва, реконструкції та капітального ремонту; 5,3 млрд грн – на встановлення систем відеоконтролю, зважування та сканування.

Реалізація проекту здійснюватиметься, у тому числі, за рахунок польського кредиту, наданого у рамках Договору між Урядом України та Урядом Республіки Польща про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги.

17 березня 2021 року, Кабінет Міністрів України на черговому засіданні схвалив проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтвердження суб'єктами господарювання дотримання заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності» ([Міністерство фінансів України](#)).

Законопроект розроблений Мінфіном спільно з Держмитслужбою на виконання пункту 51 плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 року № 569-р.

Він спрямований на спрощення процедури митного оформлення товарів, які класифікуються за одним і тим самим кодом згідно УКТ ЗЕД, що і товари, на які законами України встановлено заборони та/або обмеження щодо переміщення через митний кордон України, та схожі за зовнішніми ознаками на такі товари, але за своїми фізико-хімічними властивостями та характеристикою не є такими.

Таки чином, проект Закону позбавляє суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності необхідності подавати митним органам додаткові документи, відомості, а іноді – проводити додаткові експертизи для підтвердження того, що відповідні товари не є об'єктами регулювання законів України, які встановлюють обмеження щодо переміщення товарів через митний кордон України.

Очікується, що прийняття зазначеного Закону дасть змогу забезпечити сприяння міжнародній торгівлі шляхом спрощення митних процедур та розвитку митного сервісу для міжнародної торгівлі.

Інфраструктура і транспорт

Масштабна реконструкція Кільцевої дороги, розрахована на два роки, почалася у Харкові ([Укрінформ](#)).

Секретар міськради Ігор Терехов:

Глобальна реконструкція Кільцевої дороги є дуже важливою для харків'ян, міста і його великої транспортної інфраструктури. Наприкінці минулого року я звернувся до керівництва «Укравтодору» та Президента України з приводу реконструкції дороги. Ця ініціатива була підтримана. Необхідні тендерні процедури проведені, і наразі дорожники вже стали до ремонтних робіт. Зараз дорога в жахливому стані, її практично не існує, це якийсь лабіринт і випробування для машин. Однак ця дорога – важлива частина транспортної інфраструктури Харкова.

Укравтодор розпочав поточний середній ремонт на трьох ділянках траси М-04 Знам'янка – Луганськ – Ізварине у Дніпропетровській області, яка є частиною дороги М-30 Стрий-Ізварине ([Укрінформ](#)).

Поточний середній ремонт Укравтодор веде на трьох ділянках: 75 км від межі з Кіровоградською областю до Криничанського поста поліції (тут тривають підготовчі роботи); 44,8 км від межі міста Дніпро до Криничанського поста поліції (виконуються роботи з водовідведення, влаштування асфальтобетонного покриття, встановлення дорожніх знаків); 31 км від міста Павлоград до повороту на смт Петропавлівка (проводиться фрезерування покриття).

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) запускає експертну платформу Transport City Projects, яка допомагатиме містам реалізовувати великі інфраструктурні проекти ([Укрінформ](#)).

В рамках платформи вже розпочався ремонт Дарницького мосту у Києві та заплановане будівництво мостів і інших об'єктів інфраструктури по всій країні. Крім цього, заплановане будівництво нових ліній метро в Києві, Дніпрі та Харкові (...).

На Прикарпатті у березні розпочали ремонт чотирьох мостових переходів, що розташовані на міжнародному автошляху М-12 Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знам'янка ([Укрінформ](#)).

Мостовики завершують влаштування опалубки у селі Путятниці, на Рогатинщині, та приступили до відновлення мосту у селі Вербилівці.

Почали ремонт ще двох мостів: у селі Лопушне та Пуків. Там демонтують старі перильні огороження, а також розпушили дорожнє покриття. Після капремонту мостів буде продовжено ремонт дороги.

Система національної безпеки та оборони

Надання допомоги та підтримки Україні: законодавча ініціатива двопартійної групи сенаторів США ([Міністерство оборони України](#)).

Україна високо цінує ініціативу групи американських сенаторів, які представляють як Демократичну, так і Республіканську партії, щодо допомоги нашій державі у сфері безпеки та стратегічної підтримки.

США є стратегічним партнером України, тож завжди раді можливості для зміцнення українсько-американських відносин та поглиблення співпраці, зокрема в секторі національної безпеки.

Можливе надання додаткового фінансування оборонної сфери України допоможе покращити підготовку, озброєння та матеріально-технічне забезпечення військових і пришвидшить перехід українського війська на стандарти НАТО.

Також вітатимемо призначення спеціального посланника США для участі в переговорах у Нормандському форматі для досягнення миру на Донбасі.

Президент Володимир Зеленський ввів у дію рішення РНБО від 19 березня «Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України» ([Укрінформ](#)).

Своїм рішенням РНБО визнала недостатньо ефективною діяльність Кабінету Міністрів щодо забезпечення проведення державної політики у сфері управління хімічною безпекою та поводження з хімічними речовинами (...).

Програма популяризації України в світі

Українська школа «Дивосвіт» в Абу-Дабі, що діє при Посольстві України в Об'єднаних Арабських Еміратах, відзначила день народження Тараса Шевченка літературною вікториною «Знавці Шевченка» ([Укрінформ](#)).

Під час Шевченківського свята діти декламували вірші «Садок вишневий коло хати», «Встала весна», зачитали уривок з поеми «Княжна» і комедії «Сон». За цей своєрідний конкурс «Творчість Шевченка» учні отримали грамоти.

У Болгарії відзначили 207-му річницю з дня народження українського поета та художника Тараса Шевченка покладанням квітів до пам'ятника Кобзареві у Софії, читанням віршів і дитячими художніми творами ([Укрінформ](#)).

(...) Також Софійський університет імені Св. Климента Охридського, Львівський національний університет імені Івана Франка та Посольством

України в Болгарії реалізували проєкт відеочитань студентами вірша Тараса Шевченка «Думи мої, думи мої» українською і болгарською мовами.

Переклад книжки українця Андрія Руккаса «Разом з Військом Польським. Армія УНР у 1920 році» отримав польську нагороду у номінації «Закордонні твори» ([Укрінформ](#)).

Нагорода призначається з 1994 року науковим часописом *Przegląd Wschodni* за найкращу книжку східноєвропейської тематики.

У виданні найвідоміші спеціалісти з етнографії, історії культури та мистецтва, мовознавства, географії, етнології тощо висвітлюють проблеми спільної спадщини регіону і показують різниці між окремими народами, які проживають у Східній Європі.

У рамках «Місяця культурної дипломатії України», що проходив з 10 лютого по 10 березня, у Вікіпедію додали 817 статей 44 мовами про Україну ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Завдяки цьому проєкту у Вікіпедії з'явилися сотні нових статей різними мовами про Україну, її культуру, досягнення і потенціал. Люди в усьому світі зможуть дізнатися щось нове про нашу країну. Перекоаний, що це спонукатиме багатьох з них згодом відвідати Україну, навчатися у ній чи інвестувати у неї. Ми обов'язково розвиватимемо успіх цього проєкту і надалі (...).

Книга відомого історика Володимира В'ятровича про польсько-українське протистояння 1940-х років «Гордіїв вузол. Друга польсько-українська війна 1942—1947» вийшла англійською мовою у Торонто ([Укрінформ](#)).

Англійськомовна версія книги від канадського видавництва Horner Press отримала назву *The Gordian Knot. The Second Polish-Ukrainian War 1942–1947*.

Кінопроєкт українського режисера Сергія Лисенка «Лимани. Бій за рай» здобув головний приз чеського форуму документальних фільмів *East Doc Platform* та режисерську нагороду від *Current Time TV* ([Укрінформ](#)).

Міжнародне журі (...) відзначило «дуже сильні сцени, героїв та тему жадібності людини проти захисту світу природи».

У фільмі Лисенка йдеться про боротьбу за збереження заповідної території Національного природного парку «Тузлівські лимани» – унікального природного комплексу на березі Чорного моря.

Державна фінансова підтримка стрічки склала 3 млн 631 тис. 300 грн. (100 % загальної вартості виробництва фільму).

У Болгарії відбулося нагородження переможців студентського конкурсу есе *Contra spem spero*, організованого Софійським університетом імені Святого Климента Охридського та Посольством України в рамках відзначення 150-ї річниці з дня народження Лесі Українки ([Укрінформ](#)).

Переможницею конкурсу стала студентка I курсу Софійського університету Оля Божекова. Її нагородили грамотою посольства та спеціальним подарунком – новою книгою Юрія Андруховича «Радіо ніч».

Канадсько-українська мистецька фундація (КУМФ) 21 березня відкрила у Торонто виставку відомого українського художника Канади Павла Лопати – «Ікони – вікна до неба» ([Укрінформ](#)).

Писати ікони він прагнув ще у дитинстві під впливом іконографій у церкві його села, яку розмалювали польські художники Богданські, а також під впливом маминої Біблії з ілюстраціями французького художника Гюстава Доре.

У прямому ефірі алжирського телеканалу «Аль-Шурук» 21 березня за участі посла України в Алжирі Максима Субха у програмі *Coffee time* понад півтори години все у студії було присвячене Україні ([Укрінформ](#)).

Під час ефіру йшлося про кухню, улюблені серед українців та гостей нашої країни страви, українські народні музичні інструменти та поезію. Також обговорили питання активізації культурних, спортивних та наукових обмінів, розвитку туристичного і рекреаційного потенціалу.

В Естонії відбулася презентація книги письменника, журналіста, літературознавця, власного кореспондента агенції Укрінформ Олега Кудріна «Ліна Костенко», присвяченої життю і творчості видатної української поетеси ([Укрінформ](#)).

Захід був організований Конгресом українців Естонії та відбувся за участі посольства.

У Єреванській старшій школі № 42 імені Тараса Шевченка до 207-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря провели відкрите заняття, участь в якому взяли дипломати Посольства України в Республіці Вірменія ([Укрінформ](#)).

Також були підбиті підсумки конкурсу малюнків «Тарасовими стежками», проведеного Посольством України у Вірменії, участь в якому взяли учні школи № 42, та відмічена висока майстерність робіт. Усі учасники конкурсу були відзначені почесними грамотами та подарунками від Посольства та української громади Вірменії.

З 22 березня у понад 400 міських автобусах і трамваях Вроцлава почали транслювати відеоролики, створені учасниками медіапроєкту Ukraïner про різні цікаві місця України, ([Укрінформ](#)).

Продюсер медіапроєкту Ukraïner Наталія Панченко:

Однією з цілей нашого проєкту є популяризація України за кордоном, її відкриття для іноземців такою, як вона є насправді. Не через політиків, чи попзірок, а через пересічних людей, природу, архітектуру, культуру, народні ремесла, місцеві цікавинки тощо. Поступово реалізуючи поставлену ціль, спочатку наші відео з'явилися на близько тисячі екранів у фітнес-клубах Польщі, Чехії та Болгарії, потім у міському транспорті Варшави, а від учора – у Вроцлаві.

В Угорщині вийшов друком спецвипуск часопису Товариства української культури в Угорщині «Громада», який повністю присвячений життю та творчості Лесі Українки ([Укрінформ](#)).

Подія відбулася у рамках відзначення 150-ї річниці з дня народження видатної української поетеси та громадської діячки.

Друк спецвипуску відбувся за сприяння Посольства України в Угорщині і профінансований Почесним консулом України у Шіофоку Золтаном Горватом на суму у пів мільйона форинтів.

У столиці Молдови Кишиневі стіни підземного переходу на вулиці Алеку Руссо після ремонту прикрасили зображеннями пам'яток Києва ([Укрінформ](#)).

Мер Кишинєва Іон Чебан:

Підземний перехід розташований на перетині двох головних вулиць сектора Ришкановка – вулиці Київській та Московського проспекту. Тому стіни переходу прикрашені зображеннями головних визначних пам'яток цих міст.

Політика цифрової трансформації

Мінцифри забезпечить єдиний підхід до трансформації ЦНАП ([Урядовий портал](#)).

Уряд затвердив методичні рекомендації та план щодо трансформації ЦНАП у населених пунктах – адміністративних центрах «колишніх» районів.

Команда Мінцифри координуватиме діяльність та забезпечуватиме єдиний підхід щодо створення ЦНАП міськими і селищними радами, які станом на 1 січня 2020 року були адміністративними центрами районів, та ліквідації центрів, утворених при районних державних адміністраціях.

Заступник Міністра цифрової трансформації Людмила Рабчинська:

Доступ українців до адміністративних послуг – стратегічний пріоритет Мінцифри. Завдяки чіткому плану та методичним рекомендаціям щодо

трансформації ЦНАП під час адміністративної реформи нам вдасться зберегти доступ громадян до адміністративних послуг, а працівникам центрів – робочі місця.

Як розпорядження вплине на працівників ЦНАП:

- з'являться конкретні кроки для утворення ЦНАП органу місцевого самоврядування та ліквідації ЦНАП районної державної адміністрації;
- визначаються заходи соціально-правового захисту працівників у зв'язку з ліквідацією центрів надання адміністративних послуг;
- врегульовуються окремі питання передачі майна державної власності, спільної власності територіальних громад до комунальної власності міської, селищної громади для забезпечення функціонування центру, який утворюється на її території.

У національній онлайн-школі для підприємців на порталі Дія.Бізнес з'явився освітній курс для підприємців в аграрній сфері *Grow Up Agro* ([Урядовий портал](#)).

Курс містить практичну інформацію про управління фінансами та системний менеджмент, юридичні аспекти ведення агробізнесу, комунікації та маркетинг, управління персоналом, сертифікацію та логістику, дослідження закордонних ринків та головні аспекти успішних переговорів.

У 15 відео зібрані основні рекомендації для підприємців, які сприятимуть покращенню бізнес-навичок та допоможуть їм розробити стратегію власного розвитку й вийти на новий рівень.

(...) *Grow up: Agro* – це триденний навчальний інтенсив та серія менторських сесій в форматі онлайн. Навчальна програма розроблена для власників мікро-, малих та середніх підприємств, які займаються виробництвом і переробкою молока та м'яса, овочів, фруктів та ягід, кондитерських виробів, аквакультури.

Міністерство цифрової трансформації України опублікувало на платформі «Дія. Цифрова освіта» п'ятий модуль курсу «Підприємництво для школярів» під назвою «Презентація продукту та пошук інвесторів» ([Укрінформ](#)).

Модуль містить 6 мінісерій тривалістю 7–15 хвилин і охоплює такі теми: що таке *elevator Pitch* та *pitch deck*; як зробити презентацію, за яку не соромно; як захопити своєю ідеєю будь-кого; де знайти потенційних партнерів, співробітників та інвесторів; які є варіанти фінансування власної справи; як узгодити співпрацю з інвестором; як будувати якісні ділові зв'язки.

Курс «Підприємництво для школярів» розрахований на 6 модулів і 36 уроків із залученням найкращих експертів у своїх сферах. Курс заснований на європейській рамці компетенцій з підприємництва *EntreComp*. Це міжнародний стандарт, за яким створюються програми з підприємництва в Європі.

23 березня 2021 року Комітет цифрової трансформації провів першу онлайн-зустріч робочої групи, яка займатиметься розробкою законопроекту про перехоплення телекомунікацій ([Укрінформ](#)).

До участі долучилися представники телеком-галузі (оператори та профільні асоціації — ІнАУ, «Телас», Телекомунікаційна палата України), правозахисних організацій (Центр громадянських свобод, Харківська правозахисна група, Лабораторія цифрової безпеки, Платформа з прав людини, АВА ROLI) та державних органів, які мають відношення до цієї проблематики, — НАБУ, МВС, Мінцифри, СБУ, ДБР та СЗРУ.

На сьогодні відсутні закони, які б регулювали правовідносини у сфері перехоплення телекомунікацій. Всі дії відбуваються на основі відомчих документів, що дає можливість для маніпуляцій.

Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю

Служба безпеки України в Житомирській області поклала край роботі друкарні, де підробляли паспорти для нелегальних мігрантів ([Укрінформ](#)).

Учасники групи фабрикували у підпільній друкарні паспорти громадян України для виїзду за кордон, а також документи суворої звітності: свідоцтва про народження дитини, водійські та пенсійні посвідчення, атестати та дипломи про освіту, техпаспорти на транспортні засоби.

Вартість пакета «документів» становила 2 тисячі доларів. За оперативними даними, щомісяця до ділків звертались до 10 замовників (...).

СБУ розслідує незаконні дії посадових осіб ПАТ «Донецькоблгаз» ([Укрінформ](#)).

Головне слідче управління Служби безпеки України здійснює досудове розслідування щодо незаконних дій посадових осіб ПАТ «Донецькоблгаз», спрямованих на пошкодження об'єктів, що мають важливе господарське та оборонне значення. Дії підозрюваних кваліфікуються за ст. 113 (диверсія) Кримінального кодексу України.

Шевченківський районний суд м. Києва наклав арешт на 49,99% акцій ПАТ «Донецькоблгаз» (...).

Співробітники Служби безпеки України проводять масштабні обшуки в рамках провадження щодо «тіньової» реалізації неякісних нафтопродуктів. Орієнтовна сума ухилення від сплати податків становить близько 240 млн грн ([Укрінформ](#)).

У межах кримінального провадження правоохоронці задокументували організацію масштабної протиправної схеми обігу та реалізації неякісних нафтопродуктів. Встановлено, що у такий спосіб організатори свідомо

ухилялися від сплати податків до держбюджету, чим завдали збитків у великих розмірах (...).

Кіберфахівці Служби безпеки України блокували схему несанкціонованого втручання у бази даних правоохоронних і контролюючих органів. Серед організаторів угруповання – посадовці держструктур ([Укрінформ](#)).

СБУ задокументувала причетність до цієї організації співробітників правоохоронних та контролюючих структур.

Проведено 6 обшуків у робочих кабінетах та помешканнях зловмисників у Київській, Херсонській та Кіровоградській областях. Під час слідчих дій вилучено ноутбуки, банківські картки, роздруківки незаконних витягів з баз даних тощо.

Співробітники СБУ заблокували масштабну кібератаку підконтрольного ФСБ РФ хакерського угруповання «Armageddon» на урядові ресурси України ([Укрінформ](#)).

Про виявлені кіберзагрози СБУ поінформувала органи державної влади через платформу «MISP-UA». На цій платформі Ситуаційний центр кібербезпеки СБУ розмістив: відповідні індикатори кіберзагроз; рекомендації щодо заходів із виявлення і попередження фактів несанкціонованого втручання; інструменти для пошуку шкідливого програмного забезпечення (...).

Реформа державної служби та реорганізація державних органів

Уряд прийняв постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби» ([Урядовий портал](#)).

Проектом акта врегульовується питання щодо дії укладених контрактів на період дії карантину, оголошення конкурсів на посади, що обіймають особи, з якими укладені контракти на період дії карантину, а також вирішення інших питань у перехідний період.

Також акт вносить зміни до Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби, а саме:

- можливість проведення співбесіди з метою визначення суб'єктом призначення або керівником державної служби переможця (переможців) конкурсу дистанційно в режимі відеоконференції;
- можливість брати участь членами конкурсних комісій у її засіданнях дистанційно в режимі відеоконференції;
- зменшення кількості кандидатур, які визначаються Комісією з питань вищого корпусу державної служби та конкурсною комісією, для обрання

суб'єктом призначення або керівником державної служби переможця конкурсу, з п'яти осіб на три особи; (...)

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Детективи Національного антикорупційного бюро України запобігли розкраданню 340 тонн зерна у Сумській області ([Укрінформ](#)).

23 березня це зерно за сумнівними документами намагалися вивезти з «Охтирського КХП», що входить до складу Держрезерву. Зерно повернули на держпідприємство.

Служба безпеки України викрила масштабний корупційний механізм зловживання посадовців АТ «Львівгаз»: ті вимагали хабарі з підприємців та місцевих мешканців ([Укрінформ](#)).

За попередньою інформацією, свій бізнес ділки планували поширити на більшість населення регіону. Це могло спричинити зростання соціальної напруги серед місцевих мешканців.

Служба безпеки України викрила експосадовців Київської облдержадміністрації, які завдали державі збитків на понад 232 млн грн ([Укрінформ](#)).

Чотирьом екскерівникам департаменту ОДА оголосили про підозри у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 367 (службова недбалість) Кримінального кодексу України. Двох колишніх посадовців суд визнав винними у скоєнні злочину, справи ще двох розглядає по суті (...).

Реформа освіти та науки

Розпочинається моніторингове дослідження якості початкової освіти ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Міністерство освіти і науки України спільно з партнерами розпочинає проведення моніторингу якості початкової освіти «Ефективність впровадження діяльнісних та ігрових методів навчання в освітній процес Нової української школи» – першого в Україні дослідження, що має намір проаналізувати, яким чином ігрові та діяльнісні методи навчання реалізуються в освітньому процесі початкової школи. Дослідження відбуватиметься протягом чотирьох років.

Метою дослідження є з'ясування ефективності впровадження діяльнісних та ігрових методів навчання в освітній процес Нової української школи та виявлення їхнього впливу на формування ключових компетентностей учнів початкової школи, зокрема читацької та соціально-емоційної.

Заступник Міністра освіти і науки України Віра Рогова:

Впевнена, що результати такого дослідження стануть ще одним науковим підтвердженням того, що навчання через гру дає можливість розкрити індивідуальні можливості дитини.

Ігрове та діяльнісне навчання є важливим для всебічного розвитку дітей, а також для розвитку когнітивної, соціальної, емоційної, креативної та фізичної сфер, які є необхідними для того, щоб діти ставали потужними агентами змін у власному житті та володіли достатніми навичками, щоб впоратися з будь-якими труднощами та зробити позитивний внесок у життя громад.

В Україні з'явиться нова інформаційна система управління професійною освітою – затверджено відповідну концепцію ([Міністерство освіти та науки](#)).

Місцеві управлінці вноситимуть усю інформацію, яка стосується професійної освіти, у нову інформаційну систему EMIS. Вона, зокрема, буде автоматично формувати дані для Державної служби статистики, тож прискорить оновлення відкритої інформації у сфері. Концепція EMIS вже погоджена Міністерством освіти і науки.

Важливо, що EMIS буде синхронізовано не тільки зі звітними формами Держстату, а й з іншими освітніми реєстрами, такими як Єдина державна електронна база з питань освіти (ЄДЕБО). Тож закладам та управлінцям не доведеться повторно вносити інформацію про видані дипломи, кількість учнів, ліцензії для підготовки за професіями тощо.

«Велике будівництво»

Міністерство інфраструктури переходить до нового етапу реалізації Першої програми державно-приватного партнерства у дорожній галузі ([Міністерство інфраструктури України](#)).

Міністр інфраструктури Владислав Криклій:

Співпрацюючи з Укравтодором та консорціумом консультантів за підтримки ІFC і Глобального інфраструктурного фонду, Мінінфраструктури вже розробило пре-ТЕО та концептуальні записки щодо перших 6-ти пілотних ділянок доріг загальною протяжністю 1400 км, які будуть відновлені на першому етапі Програми. (...)

У перелік 6-ти пілотних проектів увійшли:

1 – поточний і капітальний ремонт дороги Харків-Дніпро-Запоріжжя (М-29, М-04, М-18). Орієнтовний обсяг початкових інвестицій – 370 млн \$.

2 – поточний ремонт дороги Бориспіль-Полтава (М-03). Орієнтовний обсяг початкових інвестицій – 180 млн \$.

3 – реконструкція, капітальний і поточний ремонт та будівництво нового об'їзду населеного пункту на дорозі Херсон-Миколаїв (М-14). Орієнтовний обсяг початкових інвестицій – 310 млн \$.

4 – капітальний і поточний ремонт дороги Київ-Житомир-Рівне (М-06). Орієнтовний обсяг початкових інвестицій – 370 млн \$.

5 – реконструкція, поточний і капітальний ремонт дороги Ягодин-Ковель-Луцьк (М-07, М-19). Орієнтовний обсяг початкових інвестицій – 240 млн \$.

6 – реконструкція, капремонт і будівництво нового об'їзду населеного пункту на дорозі Дніпро-Кривий Ріг-Миколаїв (М-04, Н11). Орієнтовний обсяг початкових інвестицій – 290 млн \$.

Оновлене приймальне відділення Рівненської обласної лікарні після реконструкції готове до встановлення медобладнання ([Укрінформ](#)).

Приймальне відділення модернізують у рамках президентської програми «Велике будівництво». Площа приміщення – майже 1 тис. кв. м. На реконструкцію виділили понад 34 млн грн. Більшу частину коштів спрямували із державної субвенції, решту – з обласного бюджету.

Відділення реконструйовано згідно із типовим брендбуком МОЗ, де продумано усе до деталей: розподіл пацієнтів, наявність медичних блоків, заїзди для швидкої (...).

На Вінниччині Хмільницька лікарня у межах Національної програми «Велике будівництво» отримала нове діагностичне обладнання ([Укрінформ](#)).

Голова Вінницької облдержадміністрації Сергій Борзов:

Система рентгенівської діагностики вартістю 4 млн 800 тис. грн та ультразвукова діагностична система вартістю 800 тис. грн закуплені за кошти з державного бюджету в рамках президентської програми «Велике будівництво».

У Миколаївській лікарні швидкої медичної допомоги у рамках реалізації програми «Велике будівництво» з'явиться сучасне приймально-діагностичне відділення вартістю понад 12 млн грн ([Укрінформ](#)).

Споруджено приймальний бокс для машин екстреної допомоги на 2 автомобілі, змонтовано системи пожежної сигналізації, відеоспостереження, сантехнічного та вентиляційного обладнання, завершено ремонтні роботи з електроосвітлення та електрообладнання в першому крилі лікарні (...).

На Херсонщині у межах проєкту «Велике будівництво» реставрують обласний Палац культури ([Укрінформ](#)).

Голова Херсонської ОДА Сергій Козир:

Радий повідомити, цього року «Херсонський обласний Палац культури» внесено до переліку Національної програми Президента «Велике будівництво».

Обласний Палац культури є пам'яткою історії та архітектури Херсонщини.

Сучасна амбулаторія, зведена за програмою «Велике будівництво», почала працювати в Чмирівській ОТГ Старобільського району Луганщини ([Укрінформ](#)).

Генеральний директор медичного закладу Роман Моїсєєв:

Амбулаторія КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» облаштована гематологічним аналізатором, апаратом ЕКГ та іншим обладнанням, яке придбано за кошти громади. Тут працюватимуть чотири лікарі, один із яких, щоправда, на пів ставки. Також буде організований педіатричний прийом.

У Чернівецькій області в рамках програми «Велике будівництво» звели сільську школу на 650 учнів. У ній обладнали кінотеатр, лінгафонний кабінет, а також підйомник і ліфт для учнів з інвалідністю ([Укрінформ](#)).

Коридори та шкільні кабінети у закладі надзвичайно яскраві. Учні мають змогу займатися у просторому спортивному залі, є також гімнастичний клас.

На всі роботи для нової школи з бюджету витратили 20 мільйонів гривень (...).

У Слобожанському на Дніпропетровщині у межах програми «Великого будівництва» зводять триповерховий басейн для дорослих і дітей ([Укрінформ](#)).

(...) Нині підрядники завершують монтувати залізобетонний каркас майбутньої будівлі. В середині вже готові обидві чаші басейнів (...).

На території Запорізької області у межах програми «Велике будівництво» розпочато ремонт автомобільної дороги Н-23 Кропивницький - Кривий Ріг – Запоріжжя ([Укрінформ](#)).

(...) Роботи з поточного середнього ремонту автодороги національного значення Н-23 Кропивницький – Кривий Ріг – Запоріжжя стартували 1 березня. Станом на 19 березня вже на 1,8 км дороги влаштовано вирівнюючий шар асфальтобетонного покриття і відфрезеровано 6,2 км. Роботи виконує ТОВ «Автомагістраль-Південь».

За програмою «Велике будівництво» у Рівненській області за рік відновлено понад 200 км автошляхів ([Укрінформ](#)).

За минулий рік в області відремонтували 200 кілометрів доріг, стільки ж, скільки за попередні 4 роки. Також це більше, ніж запланували. Ремонт здійснили на 90 км доріг місцевого значення та на 114 км автошляхах державного значення.

У межах «Великого будівництва» на Тернопільщині завершили зведення дитячого садка - довгобуду у селі Слобідка ([Укрінформ](#)).

У Слобідці проживає майже 700 жителів. Раніше батьки змушені були возити дітей у дитсадок у сусідні села за 5-10 кілометрів або займатися самоосвітою вдома. Відтепер у Слобідці є свій сучасний дитсадок (...).

У рамках програми «Велике будівництво» продовжуються роботи зі зведення та ремонту об'єктів соціальної інфраструктури Запорізької області, зокрема вже завершуються роботи у низці ключових медичних закладів області ([Укрінформ](#)).

Майже завершена реконструкція приймального відділення обласної клінічної лікарні у Запоріжжі.

Триває оновлення міської лікарні №9. (...) Крім цього, вже завершується реконструкція приймального відділення центральної районної лікарні в місті Василівка.

На Тернопільщині розпочинають відновлювати Дорогу єдності М-30 Стрий – Ізварине у Тернопільській області. Вже підписано угоду з підрядником ([Укрінформ](#)).

47 км від між містами Тернопіль та Бережани – перший новий об'єкт «Великого будівництва» у 2021 році в області. Ремонт автошляху М-12 є пріоритетом Президентської програми, адже разом з автошляхом М-04 він утворить новий маршрут – Дорогу єдності, присвячений 30 річниці Незалежності (...).

В рамках програми Президента «Велике будівництво» в Дніпропетровській області триває реконструкція 13 приймальних відділень у лікарнях Дніпра, Покрова і Кам'янського ([Укрінформ](#)).

Гендиректор лікарні Вадим Михайлюта:

Відділення екстреної медичної допомоги буде самодостатнім і автономним. З'явиться втричі більше приміщень. Фахівці будуть працювати 24 години на добу. Це дуже важливо: не будемо втрачати «золоті хвилини», від яких залежить життя пацієнта.

Програма «Велика реставрація» вже стартувала. У Києві почали реставрувати Національний художній музей, у Львівській області — Олеський замок ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра культури та інформаційної політики Світлана Фоменко:

Це мають бути об'єкти зі статусом національного значення. Об'єкти, які можуть стати туристичними атракціями, в яких є вже інфраструктура або є плани, як розвивати інфраструктуру навколо. Дуже важливим елементом є

наявність стратегії «пожвавлення» об'єктів після того, як буде завершено реставрацію. Бо сама собою реставрація — це не панацея.

У Рівному на вулиці Коновальця у рамках президентської програми «Велике будівництво» активно ведеться будівництво нового дитячого садка, який матиме вигляд бджолиних сот ([Укрінформ](#)).

Дніпропетровські проекти садочків-вуликів є унікальним не тільки за своєю формою. Наприклад, їхні внутрішні приміщення мають панорамні вікна, підлога оснащена підігрівом, у садочках є свої альтернативні котельні, сонячні батареї тощо.

У 2021 році за президентською програмою «Велике будівництво» почалося відновлення туристичного маршруту Шацьк – Ратне, що веде до Шацького національного природного парку, зокрема й до озера Світязь ([Укрінформ](#)).

Напрямок Шацьк – Ратне охоплює відрізки двох територіальних доріг: Шацьк – Вілиця – Прип'ять – Любохини та Любомль – Дубечне – Здомишель – Ратне – Камінь-Каширський – Любешів.

На Прикарпатті у чотирьох лікарнях відремонтували приймальні відділення ([Укрінформ](#)).

Вже завершили роботи на чотирьох об'єктах, зокрема, КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради», КНП «Надвірнянська центральна районна лікарня», КНП «Калуська центральна районна лікарня», КНП «Косівська центральна районна лікарня».

Приймальні відділення цих медзакладів переобладнали у відділення екстреної медичної допомоги. Ще у п'яти лікарнях такі ж ремонти тривають.

На Вінниччині у межах національної програми «Велике будівництво» лікарня у Гайсині отримала апарат УЗД та рентген-апарат вартістю понад 5 млн грн ([Укрінформ](#)).

(...) окрім Гайсинської, рентген-апарати отримали три центральні лікарні у районах та Вінницька міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги, апарати УЗД – також чотири лікарні.

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) розпочало оновлення ділянки на трасі Н-08 Бориспіль - Дніпро - Запоріжжя - Маріуполь у Черкаській області ([Укрінформ](#)).

У межах програми «Великого будівництва» вже ведуться роботи з фрезерування дорожнього покриття на відріжку дороги від кордону з Київською областю до повороту на Канів у селі Софіївка Золотоніського району.

Поточний середній ремонт автомобільної дороги Т-13-02 «КПП «Танюшівка» – Старобільськ – Бахмут» у рамках проєкту «Велике будівництво» розпочався на Луганщині ([Укрінформ](#)).

Маршрут «Лисичанськ – Бахмут» став першим об'єктом «Великого будівництва» у 2021 році. (...) роботи виконує потужна фреза WIRTGEN 200 (Німеччина). Знімається шар близько 100 мм старого асфальту.

В Одеській області уже до травневих свят буде повністю завершено будівництво мосту через Хаджибейський лиман ([Укрінформ](#)).

Голова Державного агентства автомобільних доріг України (Укравтодору) Олександр Кубраков:

Міст через Хаджибейський лиман починали ремонтувати ще за часи Президента Леоніда Кучми. З 2020 року працюємо в темпах «Великого будівництва» і вже до травневих свят плануємо повністю завершити роботи і відкрити шлях до Одеси всіма 6 смугами.

В рамках програми «Велике будівництво» у Сторожинецькій райлікарні на Буковині за три місяці збудували з нуля сучасне приймальне відділення ([Укрінформ](#)).

Відділення працюватиме за європейським принципом, тобто не лише, як приймальне, а і як діагностично-реанімаційне. Серед потужного діагностичного обладнання, яке отримала лікарня, є комп'ютерний томограф.

На Хмельниччині у рамках президентської програми «Велике будівництво» стартував капітальний ремонт та реконструкція основної транспортної артерії області – дороги Н-03 Житомир – Чернівці ([Укрінформ](#)).

Укравтодор вже розпочав роботи на 2,2-кілометровій ділянці дороги, яка проходить за с. Вишнопіль майже до межі Хмельницької та Житомирської областей. Наразі проводяться роботи з фрезерування наявного дорожнього покриття.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

15 березня 2021 року у Великобурлуцькій громаді Харківської області розпочав роботу новий Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) ([Децентралізація](#)).

У будівлі ЦНАП, модернізованій за підтримки Програми, облаштовано 7 робочих місць, у тому числі місце для самообслуговування відвідувачів. Новий ЦНАП надаватиме більше 100 найнеобхідніших адмінпослуг для понад 15 000 мешканців громади.

Капітальний ремонт приміщення ЦНАП проведено за підтримки Програми «U-LEAD з Європою». Вартість ремонтних робіт – понад 900 000 гривень. Громада провела благоустрій прилеглої території та встановила системи безпеки приміщення.

Директор Програми «U-LEAD з Європою» (Sida) Сусанна Делланс:

Ми були раді підтримати Великобурлуцьку громаду у їх прагненні забезпечити мешканців якісними та доступними послугами у комфортних умовах. Належний ЦНАП покращує життя у громаді та створює прозору, доступну та сервісно-орієнтовану комунікацію влади з мешканцями.

Голова Великобурлуцької громади Віктор Терещенко:

Тепер наші мешканці отримуватимуть необхідні їм послуги у комфортній будівлі, швидко та якісно. Я впевнений, що це надасть громаді більше можливостей для розвитку, а новенький ЦНАП стане центром розвитку громади та осередком європейських цінностей.

В смт Козельщина на Полтавщині стару сільську двоповерхову бібліотеку перетворили на громадський культурно-освітній Smart Простір ([Децентралізація](#)).

У грудні 2019 року Благодійна організація Smart Foundation почала перетворювати приміщення. Після його огляду, окрім запланованих ремонтних робіт, додається низка неочікуваних: ремонт та гідроізоляція даху, укріплення аварійних стін, стелі та перекриття, збільшення рівня потужності електрики в старій проводці, оновлення старого планування з темними коридорами та недекомунізованими портретами на стінах.

Уже з першого кроку до бібліотеки відвідувачі мають відчутти комфорт та безпеку (...). Також приміщення бібліотеки обладнали сучасною мультимедійною системою для проведення освітніх кінопоказів та лекцій.

Перший поверх бібліотеки облаштований для людей із особливими потребами: спеціальний вхід із пандусом, розширені входи в кімнати, якісний мультимедійний зв'язок із головною конференц-залом та підготовлена належним чином вбиральня.

В оновлених коридорах – діодні лампи, схожі на ті, які використовують у галереях для експозиційного світла. На заміну комуністичним портретам на стінах на підвісах розмістили виставку «Місто в людях» із портретами та історіями місцевих жителів. У подальшому тут будуть виставки місцевих митців і не тільки.

(...) Громадський культурно-освітній Smart Простір обладнано також зонами для відпочинку та творчості, залами для індивідуальної роботи та роботи в групах, як у будь-якому сучасному коворкінгу в мегаполісі. У просторі з'явилася дитяча кімната з гральними зонами для маленьких відвідувачів, поряд із якою межує простір для гуртків та позакласних занять. Ще одне нововведення – кімната принт-центру, оснащена багатофункціональним обладнанням, з допомогою якого можна

підключитися до принтера й сканера, зробити копії необхідних сторінок книги та роздрукувати потрібні матеріали.

Відтепер користувачі бібліотеки мають затишний куточок для перерви між улюбленими заняттями за філіжанкою кави в Кава-point локації. Вона обладнана необхідними санітарно-технічними приладами й має загальні правила користування, які допомагають простору бути зручним та придатним для всіх відвідувачів.

Бібліотечне ядро – головна читальна читальна зала, яка після перетворень отримала найбільшу кількість книжкових полиць і стелажів, окремий стенд із бестселерами. Вдалося розширити проходи між стелажми, щоб пересуватися було зручніше та безпечніше. У залі є місця для читання літератури на дивані або на м'якому подіумі, для роботи з книжками за столами, для індивідуальних занять. По периметру всього приміщення встановлені розетки для зарядки гаджетів. На книжкових полицях розміщені планшети з аудіокнигами та навушниками. У кімнаті встановлена акустична система для фонового легкого музичного супроводу.

У селі Заболотці (Львівська обл.) працює сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Покрова» ([Децентралізація](#)).

Голова Заболотцівської об'єднаної територіальної громади Марія

Дискант:

У 2007 році я потрапила на презентацію канадського урядового проєкту «Підвищення конкурентоздатності молочного сектору в Україні». Реалізовувала цей проєкт Львівська аграрна дорадча служба. Я попросила, щоб вони до нас приїхали. І так говорили ми всю осінь, зиму і весну: то під церквою зустрічалися у нас у селі, то біля кафе. Ми переконували, просили, гвалтували, що нам то треба!

В Заболотцях почалася велика інформаційна кампанія: сюди почали регулярно навідуватися закордонні спеціалісти та фермери – розповідати селянам, як збільшити надої їхніх корівок і агітували створювати кооперативи. (...)

Членкиня кооперативу Марія Челяда:

Коли окультурили пасовища, це полегшило життя, – ділиться враженнями від змін. – Підживили пасовища – корови стали краще доїтися. Моя корова до підживки давала 12 літрів, після – 16. А пастух потрібен тільки один – який весь день спокійно в телефоні сидить і грається.

Тепер на зарослому колісь чагарниками полі стоять доїльні апарати, поїлки з водою для тварин та холодильник для молока. Місцеві господарі та господині не можуть натішитися: бо тепер в кооперативі є доярка на зарплаті, яка тричі на день доїть корів прямисінько на пасовиську. А це означає, що у власників худоби більше вільного часу.

(...) Через відсутність великої конкуренції заводи нахабніють: платять за молоко раз на місяць або раз на два місяці та потайки від селян занижують жирність молока у документах, щоб платити менше. Але жалітися власникам

худоби нікому: якщо ціна не влаштовує, продавати молоко щодня доведеться самотужки, надриваючи руки і трясучись в автобусі дорогою до райцентру або великого міста.

Члени кооперативу наважилися на сміливий крок – створити власний молокозбірник і продавати молоко тому молокозаводу, де ціна найвигодніша. Якому заводу давати молоко – вирішують члени кооперативу. Голова кооперативу вів перемовини із кількома молокозаводами. Найвигоднішу ціну запропонувало підприємство, що розташоване за 80 кілометрів від села.

Заводи образилися, мовляв, кооператив вкрав у них молоко. Але діватися було нікуди: щоб хоч якось втримати клієнтуру, вони змушені були підняти ціни за прийом молока для тих селян, які в кооператив не вступили.

Щоб залучити в кооператив якомога більше людей, усім майбутнім членам запропонували безкоштовний ветеринарний супровід корів (бо молоко беруть тільки у здорових тварин).

Зараз кооператив «Покрова» збирає молоко від 300 корів. Грошей, які платить завод, членам кооперативу достатньо, щоб платити директору, бухгалтеру, доярці, покривати податки і проводити ремонт техніки та приміщень. Водночас члени кооперативу заробляють на молоці на 25% більше, ніж люди, які здають молоко заводам самостійно.

Директорка кооперативу «Покрова» Любов Клубок:

Потроху розвиваємося. В Бродах магазин сирний відкрили — там, де у людей немає корів. Черги стоять! А за рахунок прибутку в кожному селі якусь точкову підтримку надаємо. На призи дітям, за танці заплатити. В Білявцях на цвинтарях порядок треба робити, дерева порізати — кооператив дав тисячу на солярку. Давали для дітей на підручники гроші. В садочок Голосковичі бойлера купили їм на Святого Миколая. Це ж і рекламний хід. Треба, щоб нас знали і вступали до наших лав.

17 березня у Горохівській громаді відкрили сучасний центр надання адміністративних послуг ([Децентралізація](#)).

Допомогу в модернізації ЦНАП громаді надала Програма ЄС «U-LEAD з Європою».

У центральному офісі ЦНАП надається 137 послуг, більше 50 000 мешканців зможуть отримувати їх у зручних та комфортних умовах.

Голова Горохівської громади Віктор Годик:

Завдяки реформі децентралізації наша громада отримала багато можливостей і ми дуже раді, що тепер маємо належний ЦНАП, який буде слугувати нашим мешканцям. Ми маємо амбітні плани по налагодженню доступу до послуг і вже працюємо над запуском 17 віддалених робочих місць адміністраторів ЦНАП, щоби наблизити послуги навіть у найвіддаленіші населені пункти нашої громади.

Програма «U-LEAD з Європою» надала громаді інституційну підтримку, облаштувала меблями та технікою 13 робочих місць ЦНАП, та встановила електронну систему управління чергою. Всі робочі місця

підключені до програмного комплексу для ЦНАП «Вулик», розробленого проектом EGOV4Ukraine.

Рівень забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, у Донецькій області виріс з 31% у 2018 році до 53,6% у 2020 році ([Служба у справах дітей Донецької обласної державної адміністрації](#)).

Начальник служби у справах дітей Донецької облдержадміністрації Наталія Тимофєєва:

Рівень забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, від потреби у 2018-2020 роках виріс з 31% у 2018 році до 53,6% у 2020 році. (...)

Всього протягом 2018-2020 років забезпечено житлом для постійного проживання 685 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа і житлом для тимчасового проживання – 114 осіб зазначеної категорії. До обласного соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, протягом трьох років було влаштовано 67 дітей та осіб. (...)

Фактично таку потребу в забезпеченні житлом, яка була у 2018-2020 роках, задовольнили у містах Авдіївка, Бахмут, Вугледар, Добропілля, Покровськ, Бахмутському, Нікольському, Покровському, Слов'янському, Ясинуватському районах, Андріївській та Олександрівській територіальних громадах.

При комунальному закладі «Попаснянський районний центр надання соціальних послуг» запрацювало Відділення для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Відкриття цього відділення, його капітальний ремонт та оснащення приміщень меблями та технікою здійснено за фінансової підтримки Програми ООН із відновлення та розбудови миру у сумі 564 701 грн та за співфінансування Попаснянської райдержадміністрації (районний бюджет) – 649 798 грн.

Директор Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Елеонора Поліщук:

Притулок є третім на Луганщині. Перші два відкрито у містах Рубіжне та Кремінна. Такі заклади дуже необхідні як для жінок, так й для чоловіків, які постраждали від домашнього насильства. Ці люди потребують на соціальну, психологічну, правову допомогу від кваліфікованих спеціалістів. Упевнена, досвід цих трьох міст стане прикладом для громад, які долучаться до цього важливого соціального проекту (...).

Новини з соціальних мереж

([Володимир Зеленський](#))

Президент України Володимир Зеленський:

Чергове засідання Ради національної безпеки і оборони – відбулося. Ми застосували санкції проти 19 компаній, пов'язаних із користуванням і видобутком надр України. Крім того, персональні санкції застосовано до 27 осіб, серед яких Микола Азаров, Сергій Аксьонов, Костянтин Затулін, Вадим Колесніченко, Сергій Курченко, Сергій Кусюк, Павло Лебедев, Леонід Пасічник, Наталя Поклонська, Віктор Пшонка, Дмитро Табачник, Віктор Янукович та інші...

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Цього року спільно з Німеччиною ми плануємо розпочати щонайменше два пілотних проекти зі справедливої трансформації вугільних регіонів. Адже успішний німецький досвід перетворення мономіст на потужні, економічно розвинені індустріальні центри сприятиме реалізації Європейського зеленого курсу в Україні. Подякував сьогодні особисто Міністру економіки й енергетики ФРН Петеру Альтмайеру за високий рівень нашої співпраці в межах нового енергетичного партнерства.

Україна має намір наблизитися до кліматичної нейтральності та підвищити енергоефективність. Вже зараз ми здійснюємо кроки до енергонезалежності економіки, зменшення обсягу викидів парникових газів, поступової відмови від викопного палива та зниження вуглецеємності. Перекоаний, тісна співпраця та безпосередня підтримка Німеччини в цьому напрямку допоможе Україні досягти поставлених цілей.

Домовилися цьогогоріч обговорити співпрацю у сфері енергетики на спільній конференції в Києві.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Першому концесійному автобану в Україні бути!

За 30 років незалежності не було збудовано жодного автобану європейського рівня. І це один із багатьох економічних злочинів проти нашої держави та всіх українців. Завдяки програмі Володимира Зеленського «Велике будівництво» наша країна нарешті отримає якісно нову європейську інфраструктуру.

Сьогодні Укравтодор підписав меморандум, який стане першим кроком до будівництва дороги Краковець-Броди-Рівне. Вже за кілька років можна буде дістатися з Києва до Львова, або до країн Європейського Союзу сучасним автобаном європейського рівня.

Дорога буде збудована в межах державно-приватного партнерства після відкритого конкурсу. Вже цього року Укравтодор проведе міжнародний тендер для будівництва ділянки Північного обходу м. Львів. Для того, аби все було прозоро, тендер відбудеться відповідно до правил і принципів МФО в межах співробітництва з Європейським банком реконструкції та розвитку і Європейським інвестиційним банком.

Дорога Краковець-Броди-Рівне — це один із перших концесійних автобанів, які будуть побудовані в найближчі роки.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Економіка тижня: «дешеві гроші» для бізнесу, приватизація, макроекономічна стабільність, програма «Доступна іпотека».

◆ За програмою Президента «5-7-9» видано перших 10 тисяч доступних позик. Це майже 10 тисяч підприємств із різних галузей економіки та різних областей. Малий та середній бізнес в Україні отримав можливість брати «дешеві гроші» для підтримки та розвитку власної справи. Загальна сума виданих кредитів становить 24 млрд грн. Це великий успіх для програми, і цього року вона лише буде набирати оберти.

Крім того, вже є перші результати й за програмою державних портфельних гарантій. Ця програма так само дає змогу підприємцям брати дешеві позики та розвивати власну справу. Об'єм виданих кредитів вже становить майже 200 млн грн.

◆ Уряд продовжує курс на зменшення частки держави в економіці. Цього тижня було приватизовано ще 2 об'єкти «Укрспирту». Їх загальна вартість склала майже 300 млн грн. Також Міністерство економіки передало до Фонду держмайна чергові 8 об'єктів, які будуть приватизовані. Приватизація неефективних та збиткових держактивів — це і боротьба з корупцією, і ефективний стимул для зростання економіки.

Важливою новиною стало також те, що комітет ВРУ підтримав законопроект, який розблокує «Велику приватизацію», і ми сподіваємося тепер на відповідну підтримку зали Парламенту.

◆ Станом на 1 березня на Єдиному казначейському рахунку було понад 30 млрд грн. Це найвищий показник за останні 4 роки. Загалом макроекономічна ситуація залишається стабільною і повністю контрольованою. Всі виплати для людей будуть здійснюватися вчасно та в повному обсязі. Міжнародні рейтингові агентства S&P та Fitch так само підтвердили суверенні рейтинги України та дали стабільний прогноз щодо економічної ситуації.

◆ Плановий портфель іпотечних кредитів цього рік складе 5 млрд грн, а програмою «Доступна іпотека під 7%» зможуть скористатися приблизно 5 тисяч родин. Вже зараз іпотечний кредит можна взяти в 7-х банках, і ще 12 можуть приєднатися до програми найближчим часом. Також, цього тижня разом із колегами з Національного банку, Мінфіну та Офісу Президента

обговорювали плани та програми, які дадуть можливість зробити іпотечне кредитування ще доступнішим.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Членство України в ЄС у середньостроковій перспективі — це виграшна ситуація не лише для українського народу, але також і для Німеччини та всього ЄС. Наголосив на цьому під час зустрічі з Міністром закордонних справ ФРН Гайко Маасом. Окрім питання євроінтеграції, обговорили членство України в НАТО та спільні економічні проекти в галузі відновлювальної енергетики.

Під час нашої зустрічі підкреслив, що для України дуже важливою є домовленість з Євросоюзом щодо старту стратегічного партнерства у сфері критичної сировини. У Водневій стратегії ЄС зазначається, що в Україні є потенціал для встановлення 10 ГВт потужностей з виробництва «зеленого» водню. Це дає можливість нам залучити у розвиток галузі до 20 млрд євро.

Певнений, що спільно з Німеччиною ми зможемо якнайкраще реалізувати цей потенціал.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Спільно з пані Ангелою Меркель та Президентом України Володимиром Зеленським відкрили IV Українсько-німецький бізнес-форум.

Німеччина посідає перше місце серед торговельних партнерів України в Європі та входить до п'ятірки найбільших іноземних інвесторів в українську економіку. Це є визнанням стабільного розвитку української економіки та підтвердження готовності німецького бізнесу працювати в Україні.

Останніми роками за підтримки Німеччини ми започаткували низку важливих двосторонніх ініціатив і на форумі закликав представників німецького бізнесу активніше до них долучатися.

Під час своєї промови пані Ангела Меркель також зауважила, що Україна є важливим торговельним партнером Німеччини і місцем, куди варто вкладати інвестиції. Канцлер Німеччини підтримала ухвалені Україною закони для підтримки інвесторів та відзначила прогрес у впровадженні реформ.

([Олена Зеленська](#))

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Коли ми починали працювати над ініціативою «Без бар'єрів», ми розуміли, що це буде великий проєкт. Але зараз на наших очах проєкт перетворюється на масштабний рух, до якого долучаються не лише окремі люди, бізнеси, а й цілі міста та області.

Сьогодні я рада була зустрітися з міністром розвитку громад та територій Олексій Чернишов, головами ОДА Черкаської, Донецької та Вінницької областей і мерами Вінниці та Маріуполя, які підписали Меморандум про розвиток безбар'єрної архітектури в Україні та поділилися своїми планами. Ці плани масштабні, сміливі та спрямовані на подолання будь-яких обмежень, розширення практики інклюзії, недискримінації та забезпечення рівних прав і можливостей для усіх українців.

З усіма представленими проектами можна ознайомитися на сайтах міських рад та обласних державних адміністрацій...

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Учнів, які завершують здобуття початкової (4-ті класи) та базової загальної середньої (9-ті класи) освіти, звільнено від проходження державної підсумкової атестації у 2020-2021 навчальному році.

Рішення ухвалено у зв'язку з установами для єдиної державної системи цивільного захисту на всій території України режиму надзвичайної ситуації відповідно до пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів від 25 березня 2020 року №338-р «Про переведення єдиної державної системи цивільного захисту у режим надзвичайної ситуації»...

Пунктом 6 розділу IV Порядку проведення ДПА встановлено, що здобувачі освіти, які проживають у зоні надзвичайної ситуації природного та техногенного походження, звільняються від атестації за рішенням МОН або місцевих органів управління освітою. Відповідно до пункту 9 розділу IV зазначеного Порядку, здобувачам освіти, звільненим від атестації, у відповідному документі про освіту робиться запис «звільнений(а)».

Відповідно до позицій 32 та 33 розділу II Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій, перевищення порогового рівня захворюваності людей на грип, гострі респіраторні вірусні захворювання удвічі і більше разів протягом періоду понад два тижні у двох та більше адміністративних районах області (Автономна Республіка Крим, міста Київ та Севастополь), містах або в цілому по країні, інфекційні захворювання людей невиявленої етіології віднесено до надзвичайних ситуацій природного характеру.

Зважаючи на це, Міністерство освіти і науки звільнило від проходження державної підсумкової атестації здобувачів закладів загальної середньої освіти 4-х і 9-х класів у 2020-2021 навчальному році.

Експертний погляд

[\(Слово і Діло\)](#)

Політолог Олександр Радчук:

Досвід європейських країн переконує нас у тому, що навіть жорсткі обмеження, які запроваджені і продовжують діяти там, допомагають лише на короткий термін знизити відсоток захворюваності і смертності.

(...) Цікаве дослідження провели німецькі експерти, порівнюючи стан економічних втрат у тих країнах, де запроваджувався суворий карантин і де

такі обмеження не вводили. Так ось, різниця в економічних втратах, наприклад, в Данії і Швеції складає всього 0,5% на користь Швеції. І, як зазначають експерти, без локдауну економічне падіння приходить трохи пізніше і є не таким глибоким. Але за це доводиться розплачуватися вищою кількістю інфікованих та, відповідно, більшою шкодою для здоров'я людей і економіки, яку при цьому не враховують.

Першою країною у світі, яка близька до оголошення про подолання пандемії, є Ізраїль, там фіксують рекордний на даний момент відсоток вакцинації населення, який наближається до 100. В Україні, на жаль, спостерігаємо зростання захворюваності, вакцинація проводиться повільно, а протиепідеміологічні заходи звелися до дотримання маскового режиму і дистанціювання. Заходів щодо виявлення хворих, контактних осіб, їхньої самоізоляції не проводиться.

На думку ексзаступника міністра охорони здоров'я України Павла Ковтонюка, українська влада вибрала неправильну стратегію протидії поширенню вірусу. «Україна не контролює поширення коронавірусу. Запроваджені заходи лише призупиняють на якийсь час, як тільки ми їх відпускаємо, захворюваність починає рости. Ми реагуємо не на спалах, а діємо тоді, коли вже всюди палає», – вважає експерт.

Всі сили і засоби спрямовані на боротьбу з наслідками захворювання в лікарнях. Така стратегія, на його думку, не допоможе, бо попри збільшення кількості лікарень, ліжкомісць, кисневих апаратів, бракує лікарів та медперсоналу, а призупинити потік інфікованих у лікарні може лише жорсткий локдаун.

Група з математичного моделювання проблем, пов'язаних з епідемією COVID-19 в нашій державі Інституту проблем математичних машин та систем НАН України вказує на те, що нинішня хвиля більш потужна за попередній осінній сплеск захворювання і передбачається більш стрімке поширення вірусу. Проте поки що, за словами очільника МОЗ, Україна буде рухатися в стратегії адаптивного карантину. Експерти ж говорять про те, що ми вже спізнилися із запровадженням локдауну, а через винятки й вибірковість в обмеженнях на них в Україні ніхто вже не зважає, тому ситуація може стати неконтрольованою.

Українські урядовці намагаються пом'якшити пандемічні удари для вітчизняного бізнесу. Так у грудні 2020 року Президент підписав ініційовані ним закони для підтримки малого бізнесу в період карантину. Передбачається надання одноразової матеріальної допомоги у розмірі 8000 тисяч гривень найманим працівникам та фізичним особам-підприємцям, які втратили частину доходу внаслідок карантину. На виплату одноразової допомоги за цим законом було передбачено 8,3 млрд грн, яку отримали 355 тисяч громадян України, але навряд чи така одноразова виплата допомогла врятувати бізнес.

Не дуже тішить українських бізнесменів і запропонована програма дешевих кредитів «5–7–9%», бо відповідати усім умовам кредитування

майже неможливо, а виконати вимоги банків у кризовій ситуації і українських реаліях місяця нездійсненна.

Тому за результатами року, український бізнес вкотре виніс один важливий і, якоюсь мірою, традиційний урок: розраховувати потрібно лише на самих себе. Передусім, на свою винахідливість, наполегливість і енергію. Спробіть виграти той бізнес, який швидко пристосувався до нових умов життя. До найбільш успішних і прибуткових українських бізнес-проектів в період пандемії експерти відносять онлайн-торгівлю, служби доставки, кур'єрські служби, фармацевтичні заклади, онлайн-школи, онлайн-курси, спортивні онлайн-заняття, внутрішній туризм. Сьогодні дозволено працювати «на виніс» не лише закладам харчування, а й власникам магазинів одягу, а за попередньою домовленістю можна отримати і послуги перукаря. Український бізнес значною мірою пристосувався до екстремальних умов сучасного життя. Значною мірою цьому сприяло і прийняття закону про дистанційну роботу.

(...) За останній рік дещо змінилася і стратегія центральної влади щодо комунікації самого процесу запровадження карантинних обмежень.

По-перше, частково відповідальність за запровадження локдаунів тепер розділяє місцева влада – на цьому чітко наголосив прем'єр-міністр на минулому засіданні уряду, зазначивши на тому, що мери та місцеві органи влади не чекали вказівок з центру й приймали рішення щодо запровадження жорстких карантинних заходів зважаючи на кількість хворих і ліжко-місць у лікарнях.

По-друге, більш злагодженою стала комунікація між різними міністерствами, які нині є на вістрі роз'яснення громадянам подальшої ситуації із запровадженням карантинних заходів. МОЗ, МВС та Міносвіти в авангарді цього процесу, однак досі не вистачає достатньої комунікації щодо більш оперативного донесення інформації на місцях. Ймовірно, цим питанням мав би зайнятися аналог єдиного оперативного штабу протидії пандемії коронавірусу, функції якого поки що виконує МОЗ.

Україна разом із рештою світу входить у другий рік життя в режимі карантинних обмежень та онлайн-роботи. Змінюється комунікація та взаємодія, економіка перебудовується на новий лад. Враховуючи нинішні економічні можливості України – ми матимемо одні з найбільш негативних наслідків в світі для життя та здоров'я громадян внаслідок поширення коронавірусної хвороби на теренах нашої країни. Водночас ми отримали й унікальну можливість у таких кризових обставинах кардинально змінити підходи до подальшого більш успішного розвитку нашої держави.

[\(Слово і Діло\)](#)

Політолог Олександр Радчук:

Зважаючи на нинішні темпи, коли вакцинують в середньому до 1000 осіб на добу в кожній області, для вакцинації усіх українців знадобиться

приблизно 30 років. Чи можна пришвидшити цей процес? І в чому головна помилка в комунікації з громадянами?

(...) останні події із призупиненням процесу щеплення задіяною і в Україні вакциною AstraZeneca в 7-ми країнах Європи – додає невпевненості та додаткового страху українцям. Адже вакцина пройшла дуже короткий шлях від розробки до застосування, науковці в усьому світі попереджають, що відсоток випадків із побічними ефектами від її застосування може бути більшим, ніж після вакцин із тривалішими термінами досліджень.

Проте і науковці, і лікарі сходяться в одному – іншого шляху зупинити поширення небезпечного вірусу, окрім щеплення та дотримання карантинних обмежень – не існує. Найбільший страх українців – зневіра у власній системі охорони здоров'я й того, що вони залишаться сам-на-сам у разі ускладнень. На цей ґрунт дуже добре лягає різноманітна фейкова інформація про вакцини та цілі кампанії із дискредитації вакцинації. У соцмережах з'явився організований рух «антивакцинаторів» – серед них є ті, хто заробляє на збільшенні кількості переглядів своїх блогів користувачами, а є й блогери, які керуються більш системними мотивами. Якими саме – мали б розібратися у СБУ та кібервідділах правоохоронних органів.

Комунікацією влади з громадянами задля пропаганди вакцинації – стала ініціатива зі щеплення перших осіб держави в прямому етері – із максимальним залученням ЗМІ.

Проте, як виявилось, і заклики перших осіб держави, і демонстрація вакцинації – не є абсолютно ефективною стратегією комунікації даного процесу. Так, публічно провакцинувавшись 2 тижні тому, головний санітарний лікар Віктор Ляшко вже цими днями повідомив, що таки захворів на коронавірус.

Розпочинати інформаційну кампанію слід було із залучення сімейних лікарів, які б могли визначити пріоритетні групи вакцинації на місцях, розповісти детальніше і з переконливими фактами громадянам, чому це важливо.

Проблеми із вакцинацією в Україні тривають не один рік – насправді українці скептично ставляться до щеплень навіть від тих хвороб, ефективність подолання яких залежала винятково від масової вакцинації населення. На думку деяких експертів, часто самі лікарі стають жертвами дезінформації та поширюють фейки. Саме тому, на першому етапі вакцинації, коли повинні зробити щеплення більш ніж 300 тисячам медичних працівників, які беруть безпосередню участь у заходах з протидії епідемії коронавірусної хвороби COVID-19, мають паралельно провести і детальну інформаційну кампанію, щоби запобігти фейкам.

Більш дієвими методами могли б стати й певні інформаційні меседжі, які б спонукали українців відповідальніше ставитися до вакцинації. Передусім йдеться про те, що у разі відмови від вакцинації, такі категорії населення створюють додаткові загрози для загального здоров'я інших громадян країни. В даному питанні демократичні принципи діють за дещо

обмежених умов, адже в більшості судових позовів громадян ЄС стосовно небажання вакцинуватися, Європейський суд з прав людини виносив однозначний вердикт – право особи на відмову від лікування та вакцинації закінчується там, де починаються інтереси держави у захисті життя та здоров'я всього населення.

На жаль, у питанні темпів вакцинації дуже багато складових, які залежать не лише від злагоджених дій з боку держави. Йдеться ще про достатню кількість доз, за які нині потрібно конкурувати із урядами різних країн, подбати про логістику доставки та ефективно застосування якомога більшої кількості українців.

Одна з головних проблем, на яку передусім не звернули увагу в МОЗ – проведення масштабної інформаційної кампанії щодо користі від щеплення задовго до того, як вакцинація розпочалася насправді. Саме таким шляхом пішли у більшості розвинених країн, а в Ізраїлі система вакцинації була готова ще за кілька місяців до того, як розпочали самі щеплення. Саме тому в цій державі, незважаючи на невелику, порівняно із Україною чи іншими більшими державами, кількість населення – процес вакцинації уже на завершальній стадії.

Процес створення «колективного імунітету» в Україні буде значно тривалішим – адже, на думку експертів, запланована до кінця 2022-го вакцинація щонайменше 20 мільйонів громадян – не розв'яже проблеми поширення епідемії. І темпи, і кількість повинні бути більшими.

([Радіо Свобода](#))

Президент США Джо Байден не квапиться встановлювати контакт зі своїм українським колегою Володимиром Зеленським.

Співробітник аналітичного центру Atlantic Council Даніел Вайдіч:

Справді існує атмосфера ніяковості між США й Україною з боку адміністрації Байдена. Гадаю, це цілком реальний наслідок після імпічменту.

Сенатор, член групи підтримки України у Сенаті США Кріс Мерфі:

Якщо вони хочуть, щоб ми були їхнім партнером, другом і захисником, ми все ще очікуємо там реформ.

Після дуже швидкого старту, гадаю, план Зеленського щодо реформ передбачувано загальмував. НАБУ повинне мати повноваження, Артем Ситник (керівник НАБУ – ред.) повинен мати можливість працювати незалежно – люди мають боятися його і його діяльності.

(...) Для нас важливо заявити Україні: в разі, якщо реформи 2021 року продовжуватимуться з такою ж швидкістю, як це було торік, їм буде важко довести Конгресові, що ми мали б продовжували підтримувати Україну.

([Радіо Свобода](#))

Політик, експрем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Перший пункт, що стосується України – Україна повинна продовжувати реформи, розпочаті ще в 2014 році, економічні, політичні, соціальні, юридичні. Тому що судочинство, боротьба з корупцією – все це те, що було розпочато ще в 2014 році. Це повинно продовжуватися. І це не просто наратив. Це дуже чіткий порядок денний, який реалізовувався. І чинна українська влада зобов'язана реалізовувати. Що вони сьогодні не роблять. Де програма з МВФ? Її немає.

Друге питання – це питання, звичайно, української національної безпеки. Українська національна безпека – це сильна українська армія в першу чергу. І тут наші звернення до президента США Байдена – це те, щоб постачати Україні летальне озброєння.

І третє. Я переходжу на НАТО. Це вже не просто питання безпеки України, а це питання глобальної безпеки. Розширення НАТО і ЄС – єдиний шлях до стабільного і довготривалого миру в Європі і в світі. Дискусія – начебто є пауза в україно-американських стосунках. Паузи немає.

Я не бачу жодної кризи, і я не бачу жодної паузи в україно-американських стосунках. І зараз доведу аргументами – чому.

Коли президент США телефонує диктатору Путіну і дає роздруківку своєї телефонної розмови, точніше пресреліз, де чітко зазначається про те, що президент США наполіг на територіальній цілісності і недоторканності кордонів української держави, то хіба це пауза?! З боку американської адміністрації є дуже чітке розуміння, що Америка пропонує Україні і хоче почути від України. Але от з боку української влади і з боку президента Зеленського і його адміністрації там є не пауза, а там є відсутність порядку денного.

(...) Запровадження санкцій по відношенню до Ігоря Коломойського – це не питання про Ігоря Коломойського в першу чергу. Це питання до Володимира Зеленського. Це не просто сигнал, а це такий дзвін з боку американської адміністрації. Адже це політичний крок про те, що ми все бачимо, все знаємо, і очікуємо прозорості, чесності, відкритості та справедливості з боку української влади.

Українська влада повинна зробити все для того, щоб у США не було підстав для введення санкцій по відношенню до будь-яких українських громадян. Це завдання української влади. А якщо українська влада з цим не справляється, тоді цим починають займатися американці.

Щодо олігархів. Ті, хто використовує владу і політичний вплив з метою збагачення – от саме про них іде мова в цьому спільному політичному зверненні. Це є олігархи, і їхній вплив повинен бути зменшений.

([Дзеркало тижня](#))

Експерт Центру політико-правових реформ Євген Крапивін:

Пішов восьмий рік перебування на посаді міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, що виправдовує його прізвисько «вічний міністр», порівняно з попередниками. (...)

То як оцінити результати роботи Авакова і дорученого йому міністерства? Як, узагалі, зрозуміти, чи збереглася стара корупційна й кримінальна правоохоронна система, чи вона все-таки змінилася? (...)

Після Революції Гідності ми відмовилися від «міністра міліції», тобто концентрації правоохоронної влади в руках однієї людини. Тож тепер МВС лише координує роботу Нацгвардії, міграційної служби, служби з надзвичайних ситуацій, прикордонників та поліції. Найбільшим із цих органів (не так за чисельністю, як за повноваженнями) залишається поліція, проте тепер це окремий центральний орган виконавчої влади зі своїм керівником та автономією від міністерства.

Це була одна з вимог суспільства — «деполітизувати» поліцію, тобто заборонити політикам через міністра втручатися в оперативне управління поліцією. Концепція повністю європейська, проте чому міністр Аваков почувається в поліції як удома — дає вказівки, виходить на брифінги? До нього, а не до голови Нацполіції звертаються по коментар стосовно будь-якої проблеми в поліції. Проблема в реалізації концепції «деполітизації»: вона залишила ключові управлінські повноваження за міністром. Радше — нівелювалася через просте повноваження міністра погоджувати заступників голови Нацполіції та керівників обласних управлінь поліції. Тобто ключові кадри в поліції не можуть призначатися без візи міністра. Тому коли міністр Аваков говорить про те, що він відділив поліцію від МВС, то він має рацію, проте половина правди інколи не відображає об'єктивного стану справ.

Якщо ж говорити про реформу поліції, то чи вона успішна? Хтось відповідає — так, інші кажуть — провал. Якщо ж запитати фахівців, то істина, як завжди, десь посередині. (...)

Насамперед треба подивитися на напрям реформ. Він не такий простий, як здається на перший погляд: у 2014-му в Авакова був карт-бланш на реформи, результатом цього періоду стала Стратегія реформи органів внутрішніх справ, нереалізована й на третину. Далі президент Порошенко привів «грузинську команду», яка мала власне бачення реформ.

І хоча міністр їх підтримав, максимально передав їм свої функції, та про існування стратегії «100 днів якості Національної поліції» (2015), яка мала визначити всю реформу після ухвалення, знають лише спеціалісти. Її виконання перебуває на тому самому рівні.

Врешті експерименти завершилися, і з 2017 року Аваков повернув собі контроль над реформою. На цей період можна подивитися крізь Стратегію розвитку МВС до 2020 року, яку уряд схвалив ще 2017-го, проте плану дій до неї не могли розробити, погодити й ухвалити півтора року. Цей документ

містить багато хороших задумів, тим часом виконати його не вдалося й наполовину, хоча підсумків ще ніхто не підбив.

Ця історія демонструє, що ніякої сталої політики в міністерства тривалий час не було. Напрямок реформ визначала політична ситуація, а коли вона трохи стабілізувалася («холодне протистояння» Авакова і президента Порошенка, уряду Гройсмана), то ми вкотре переконалися, що довгострокове планування і цикли публічної політики — це не про Україну. Не дивно, що багато спостерігачів упевнені: після 2016 року «ніяких реформ у поліції вже не було...».

Вони були, проте найбільш проблемною ділянкою реформи залишається кримінальний блок поліції — слідчі та оперативні підрозділи, що борються із загальнокримінальною злочинністю (вбивства, грабежі, тілесні ушкодження тощо). Саме там найбільше залишилось осіб, які працювали в міліції, саме там не змінилися практики розслідування із застосуванням психологічного, а подекуди — і фізичного тиску, й саме там система управління (менеджменту) мало змінилася, порівняно з радянською. Найяскравіший приклад — оцінка за динамікою скерованих до суду справ (для оперативників — розкриття), яка примушує постійно звітувати про статистичні успіхи в боротьбі зі злочинами, маніпулювати із закриттям проваджень наприкінці звітного кварталу і пріоритезувати «показникові статті».

Багато хто скаже — а як же рівень довіри до поліції? На жаль, ті горезвісні 40% довіри мають мало спільного з реальною ситуацією в поліції. Річ не в тому, що це лише уявлення людей про роботу поліції, а в тому, що здебільшого такі опитування працюють із загальною вибіркою, а не з людьми, котрі мали особистий досвід спілкування з поліцією (були потерпілими, свідками, правопорушниками тощо). Тобто це «абстрактна» довіра, яка, за соціологічними законами, показує ставлення до політичної влади, навіть конкретно міністра Авакова (наразі це різні речі).

У всьому світі такі оцінки виводяться шляхом *stake survey* (заміряється латентність злочинності, зокрема з вини приховування поліцією) або вивченням безпекової ситуації в громадах (причому вибірка включає в себе більшу частину людей, котрі мали справу з поліцією). Ці інструменти заміряють альтернативну статистичну картину, ситуацію із впливом поліції на безпеку в громаді та точково застосовуються в менеджменті. Інакше кажучи — дозволяють конкретному керівникові поліції на локальному рівні робити висновки про своїх підлеглих: працюють вони добре чи погано, на які проблемні ділянки варто звернути увагу.

А як в Україні? У нас також записали до профільного закону (ст. 11), що основним критерієм оцінки ефективності роботи поліції є довіра громадян. Кабмін навіть ухвалив порядок щорічної оцінки незалежними соціологічними службами, які виграють тендер і проводять таке оцінювання. Тим часом результати цього процесу, як ми бачимо, неопублічні.

Тільки один раз, у 2018 році, Харківський інститут соціологічних досліджень робив соціологію по всіх регіонах на замовлення МВС. Яку, за словами його директора Дениса Кобзіна, добре презентували, однак засунули в шухляду. Але розкритий тоді факт, що половина (!) злочинності в Україні є латентною — люди просто не звертаються в поліцію, — багато про що свідчить. Утім, як і щорічні звіти з буйним зростанням рейтингу довіри до поліції, котрі публікуються на сайті Нацполіції.

Понад те, єдиної методології як вимоги до таких досліджень просто немає. Тобто критерії оцінки можуть бути щороку різні, тож відстежити динаміку неможливо. І найголовніше — там немає локального виміру та альтернативної картини злочинності, тобто керівникам на місцях ці дані взагалі нічого не говорять, їх неможливо перетворити на управлінські рішення. Ідея хороша, реалізація — ні.

Підсумовуючи, варто сказати, що оцінювати Авакова треба як професіонала, міністра, а не лише як політика чи «державника». Своєю чергою, найвідповідальніша реформа, яку було доручено міністерству внутрішніх справ, — поліцейська. Чи була вона результативною? І так, і ні. Проте об'єктивних інструментів для вимірювання цієї результативності просто немає, як і для оцінки ефективності роботи поліції. Чому система, яка нібито реформується, не подбала про створення реального, а головне — прозорого інструмента оцінки власної діяльності, запитання риторичне. Та й, узагалі, само МВС має цим займатися чи все ж замовником глибинних соціологічних замірів і розпорядником їх результатів має бути окрема незалежна структура? А не власне поліція або міністр внутрішніх справ. (...)

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Партнер, керівник податкової практики «Юридична група LCF»

Андрій Реун:

Бажання влади здійснити амністію капіталів як крок до детінізації економіки, безперечно, правильне. Однак перспективність зазначеного заходу залежить від деталей конкретної процедури, останній варіант якої було запропоновано у зареєстрованому законопроекті №5153 від 25.02.2021 року (далі — Законопроект).

(...) Не вдаючись у роздуми про своєчасність амністії та наявність достатньої довіри суспільства до влади як ключової умови успішного проведення амністії, можна зазначити, що в запропонованого Законопроекту №5153 є як переваги, так і недоліки, баланс яких може стати вирішальним при підбитті підсумків амністії.

Амністія поширюється лише на фізичних осіб. При цьому амністією можуть скористатися також фізичні особи, які на сьогодні уже не є податковими резидентами України. Таким чином, деякі громадяни, які нині проживають не в нашій країні, зможуть показати в країнах свого проживання амністовані в Україні доходи.

Чинні чиновники, які подають антикорупційні декларації, скористатися амністією не зможуть. Це також поширюється й на колишніх чиновників, які хоча б раз у період з 1 січня 2005 року подавали антикорупційну декларацію, перебуваючи на відповідній посаді. Примітно, що близькі особи та родичі чиновників зі списку потенційних декларантів не виключаються. Вони цілком могли б стати цільовою аудиторією запланованої податкової амністії, якби не обмеження на застосування до них гарантій із заборони використовувати спецдекларації в розслідуваннях або перевітках відносно декларантів, а також доказів у кримінальних та інших справах.

Під амністією підпадають активи фізичних осіб, отримані (придбані) за рахунок доходів, з яких не було сплачено необхідних податків або яких не було в належний спосіб задекларовано. Під активами розуміють кошти (у тому числі електронні гроші), майно та майнові права.

Не амністуються активи, придбані за отримані злочинним шляхом кошти. Виняток — ухилення від оподаткування, недотримання валютного або антимонопольного законодавства, якщо розслідування на момент подачі декларації ще не розпочате.

Задекларувати готівкові кошти відразу не можна, але якщо їх спочатку розмістити на рахунках в українських банках, то можна. Про потенційні недоліки такого розміщення ми скажемо нижче.

Також декларування прав вимоги може бути досить сумнівним заходом у зв'язку з визначенням бази оподаткування за номінальною вартістю, а також з необхідністю наявності прямих договорів позики з боржниками.

Скористатися податковою амністією можна буде з 1 липня 2021-го до 1 липня 2022 року.

Головним, але водночас чи не єдиним плюсом Законопроєкту є досить проста процедура амністії. По суті, фізичній особі необхідно заповнити та подати так звану спецдекларацію (причому зробити це можна знеособлено через нотаріуса), після чого впродовж десяти днів сплатити задекларований спеціальний збір за ставкою від 2,5 до 9%. (...)

Відсутність мотивації в декларуванні можна вважати одним із основних недоліків Законопроєкту. Прийнято вважати, що услід за податковою амністією йдуть посилення контролю над податковою дисципліною та збільшення санкцій за ухилення від оподаткування. У попередніх законопроєктах, наприклад, пропонувалося розпочати контролювати витрати громадян. Розглянутий же Законопроєкт подібних механізмів не містить, тобто сенс декларування повністю втрачено.

До обов'язкових мотиваційних елементів, як правило, належать і гарантії непритягнення до різних видів відповідальності за виявлені порушення та злочини в сфері ухилення від сплати податків і обігу валюти.

Однак сам факт наявності таких гарантій у Законопроєкті складно назвати позитивним аспектом без законодавчого закріплення цих гарантій, а тут є питання. Перше з них — обмежена кількість складів злочинів, на які поширюються гарантії амністії. Наприклад, службове підроблення (стаття

366 КК), підроблення документів або їх використання (стаття 358 КК), привласнення або розтрата чужого майна (стаття 191 КК), які досить часто інкримінують разом із ухиленням від оподаткування, залишилися поза гарантіями.

Друге питання — суб'єкти, на яких такі гарантії поширюватимуться. Поки що до них можуть бути віднесені лише декларанти. Таким чином, декларування доходу, отриманого від юрособи, ставить під удар його посадових осіб. Цілком імовірно, наприклад, що декларанти, котрі були водночас посадовими особами компаній, які виплачують доходи «у конвертах», волітимуть не користуватися амністією. Понад те, виплата компаніями не обкладених податком доходів може бути пов'язана з ухиленням від сплати інших податків, ніж податок із доходів фізичних осіб, що однозначно зацікавить податкові органи. (...)

Внесений президентом України законопроект №5156 від 25.02.2021 року пропонує доповнити Кримінальний процесуальний кодекс статтею 216-1, згідно з якою у слідчого та прокурора з'являється навіть не право, а обов'язок у випадку розслідування справи за статтями 212 або 212-1 перевірити обставини, які можуть свідчити про здійснення злочину з об'єктами, задекларованими в процедурі амністії. А у разі виявлення таких злочинів задекларовані активи не можуть бути амністовані. Таким чином, розкривши активи під час амністії, декларанти потенційно можуть перетворитися на фігурантів кримінальних справ, на які гарантії амністії не поширюються.

Також не можна повністю виключати ситуацію, коли після подачі спецдекларації, але до сплати спецзбору буде відкрито кримінальне провадження відносно відповідних декларантів або задекларованих ними активів. У такому разі можливість скористатися амністією щодо таких активів опиниться під сумнівом.

З урахуванням розглянутих вище ризиків потенційні декларанти, що мають іноземні компанії, найімовірніше, скористаються з можливості «безподаткової» ліквідації контрольованих іноземних компаній, яка й кошти з «тіні» виведе, і дешевшою за амністію буде, і не поєднана з ризиками, властивими запропонованій амністії.

(...) Для податкової амністії, безумовно, важлива більш істотна мотивація, ніж просте бажання вийти з «тіні». Також важливе й відчуття безпеки декларанта, яке не завжди обмежується безпосередньо самим декларантом. Виходить, що без доопрацювання Законопроекту в проведеній за запропонованими правилами податкової амністії буде не надто багато шансів стати успішним прикладом легалізації.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Заступник голови правління Центру політико-правових реформ, експерт Реанімаційного пакета реформ Роман Куйбіда:

На початку березня на форумі «Україна 30. Розвиток правосуддя» президент Володимир Зеленський сказав, що «судову реформу обіцяла кожна

влада в Україні, починала гучно та амбітно, а закінчувала тихо та непомітно, передаючи у спадок наступникам нереформовані, іноді корумповані та неефективні суди», і запевнив, що налаштований «розірвати це замкнене коло».

Справді, від ініціатив президента і рішень парламенту нині залежить, у якому напрямі рухатиметься реформа цього разу. Ключове в реформі сьогодні — забезпечити у складі судових кадрових органів — Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС) та Вищої ради правосуддя (ВРП) — чесних і принципових фахівців, які будуть віддані справі, а не шукатимуть власний зиск.

Понад дві тисячі суддів, які ще не пройшли кваліфікаційного оцінювання (переатестації), і ще стільки ж вакантних посад — загалом це більше половини суддівського корпусу, якість якого залежить від майбутньої ВККС. Дисциплінарні ж покарання, відсторонення та звільнення суддів — це відповідальність Вищої ради правосуддя.

Досі ці органи демонстрували неспроможність втілювати зміни в життя. Це й не дивно, адже кланова система просуває туди своїх людей не для змін, а для захисту і підтримання живильних корупційних практик. Оцінювання близько трьох тисяч суддів привело до звільнення менше одного відсотка оцінених. Члени ВРП захищені від відповідальності, а тому тиснуть на суддів, карають суддів-викривачів, поблажливо ставлячись до відвертих корупціонерів.

(...) Відверто слабка президентська законодавча ініціатива про формування нової ВККС у парламенті перетворилася на контрніціативу (законопроект № 3711д), яка, всупереч рекомендаціям Венеційської комісії, віддає добір і призначення членів цієї комісії до рук нереформованої Вищої ради правосуддя. Ми писали про це минулого місяця, а тим часом парламент схвалив зазначену контрніціативу в першому читанні. (...)

Лише 15 лютого президент Володимир Зеленський вніс до парламенту законопроект щодо реформи Вищої ради правосуддя (№ 5068), який передбачає створення Етичної ради, що перевірятиме кандидатів до ВРП на відповідність критеріям доброчесності та професійної етики. Рада номінуватиме суб'єкту призначення щонайменше двох кандидатів на кожну вакантну посаду.

Етична рада також проведе одноразову перевірку доброчесності чинних членів Вищої ради правосуддя, за результатами якої зможе ініціювати перед суб'єктом призначення звільнення відповідного члена. З моменту прийняття рекомендації про звільнення такий член ВРП усувається з посади до прийняття остаточного рішення суб'єктом призначення.

Етична рада складатиметься з шести членів: трьох суддів або суддів у відставці від Ради суддів України та трьох осіб від міжнародних організацій, із якими Україна співпрацює у сферах протидії корупції та/або судової реформи. Вона затвердить свій регламент і методику оцінювання.

Рішення Етичної ради вважатиметься ухваленим, якщо за нього проголосують, щонайменше, чотири члени Ради, за умови, що всі міжнародні експерти висловляться на користь прийнятого рішення. Такий кворум для прийняття рішення гарантуватиме, що до списку рекомендованих для призначення членами ВРП потраплять лише кандидати, до доброчесності яких немає запитань.

Проте, з іншого боку, члени Етичної ради за квотою Ради суддів зможуть блокувати внесення рекомендацій про звільнення недоброчесних членів ВРП, як і рекомендацій щодо призначення небажаних для них осіб до Вищої ради правосуддя.

Більше того, згідно із законопроектом, голова ВРП отримає повноваження призначати членів Етичної ради. А повноваження Етичної ради ініціювати звільнення членів Вищої ради правосуддя будуть разовими, тобто підзвітність діяльності цих членів не збільшиться.

З одного боку, запровадження попереднього відсіву кандидатів незалежною комісією дає надію на чесний відбір, а не просування «своїх». З іншого — запропонований механізм не видається достатньо ефективним.

Вирішити проблему може правило про вирішальний голос членів Етичної ради, делегованих міжнародними організаціями, у разі рівного розподілу голосів (як це було, наприклад, під час атестації прокурорів). Голову Вищої ради правосуддя і Раду суддів України у процедурі призначення членів Етичної ради краще замінити на голову та пленум Верховного суду — одного з двох судів (поряд із ВАКС), що був сформований кілька років тому на конкурсних засадах.

Рішення Етичної ради про невідповідність члена ВРП критеріям доброчесності і професійної етики має стати автоматичною підставою для припинення повноважень члена Вищої ради правосуддя. Венеційська комісія вказала, що, за відсутності конституційного визначення суб'єкта, який може звільнити з посади члена ВРП, такого суб'єкта можна визначити звичайним законом.

Доцільно, щоб Етична рада зберігала можливість перевіряти поведінку членів ВРП на предмет доброчесності і професійної етики впродовж часу її існування (шість років, як пропонується законопроектом).

Ще одна ініціатива президента Володимира Зеленського — законопроект, спрямований на послаблення негативного впливу Окружного адміністративного суду м. Києва (ОАСК), який здобув славу найкорумпованішого в країні, що виконує замовлення олігархів і політиків (№ 5067). Проектом запропоновано передати з підсудності ОАСК до Верховного Суду справи про оскарження нормативних актів уряду, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Національного банку чи інших центральних органів (ідеться про акти, які містять норми права, а не стосуються безпосередньо конкретної особи). Мета законопроекту — правильна, адже це дозволить трохи зменшити ризики блокування реформ

із боку столичного адмінсуду та інших зловживань в інтересах олігархів і окремих політичних сил.

Проте законопроект не вирішує комплексно проблему столичного адміністративного суду, голова якого Павло Вовк усіляко ухиляється від викликів та переховується від примусового доставлення до Вищого антикорупційного суду.

Адже «прославився» ОАСК не рішеннями щодо нормативно-правових актів, а насамперед зловживаннями під час розгляду справ стосовно індивідуальних рішень. Ідеться, зокрема, про визнання незаконною націоналізації Приватбанку, необґрунтовані втручання в діяльність Національного антикорупційного бюро України (наприклад, зобов'язання виключити з офіційного реєстру відомості про Артема Ситника як директора бюро, обнуління доказів у кримінальних провадженнях), конкурсні процедури (наприклад, зупинення урядового рішення про конкурс на посаду голови митниці), діяльність членів ВККС, кадрові рішення щодо топ-посадовців (наприклад, усунення від виконання обов'язків в.о. міністра охорони здоров'я Уляни Супрун, поновлення на посадах вищих чиновників часів Януковича тощо).

Один із таких поновлених високопосадовців, який тепер став народним депутатом від ОПЖЗ, Григорій Мамка, кинувся рятувати «хлібні справи» для окружного адмінсуду, подавши альтернативний законопроект, щоб зберегти такі справи в компетенції цього суду.

Звісно, проблему столичного окружного адміністративного суду не вирішити за один день. Рішення передати певну частину справ до Верховного Суду може бути лише тимчасовим, зважаючи на велике навантаження на нього. При цьому забрати з підсудності ОАСК потрібно не лише справи про оскарження нормативних актів центральних органів влади, а й інші справи загальнодержавного значення, які містять найвищий ризик заподіяння шкоди внаслідок зловживань. Наприклад, ті ж таки справи щодо формування ВККС, ВРП, Етичної ради тощо. Інакше всі ці реформи буде зведено нанівець.

Більш адекватним і постійним може бути рішення про створення окремого адміністративного суду (за зразком Вищого антикорупційного суду) для розгляду в першій інстанції справ загальнодержавного значення з одночасним об'єднанням Окружного адміністративного суду м. Києва і Київського (обласного) окружного адміністративного суду в один, сформувавши його на конкурсних засадах. Звісно, втілення цієї ідеї потребує окремих законодавчих рішень і більше часу.

Загалом, законодавчі ініціативи президента Володимира Зеленського — рух у правильному напрямі, хоч дуже запізнілі, але не менш актуальні. Проте вони не приведуть до очікуваного результату, якщо не буде щирого прагнення впроваджувати зміни з увагою до деталей, бо саме в них ховається диявол. Без цього Володимир Зеленський стане заручником своїх же слів про

нереформовані, корумповані та неефективні суди, які перейдуть у спадок наступникам.

([Новое время](#))

Голова Національної технічної групи експертів з питань імунопрофілактики Федір Лапій:

Інтервал між введенням першої і другої вакцини CoviShield продовжать до 3 місяців замість 28 днів. Коригування схеми не стосується інших протиковідних вакцин, які отримала Україна. Чи не послабить зміна в регламенті вакцинації ефективність вакцини?

По-перше, буквально на початку березня були оприлюднені дані — це так звані препринти — з Великобританії про те, що збільшення інтервалу до 12 тижнів підвищує ефективність, і одна доза працює. І з точки зору захисту людей, необхідно сконцентруватися на тому, щоб максимальна кількість людей отримали першу дозу вакцини. Такі рекомендації були ухвалені на початку березня в Німеччині, Великобританії, Канаді. Але це стосується лише вакцини AstraZeneca, а не інших вакцин.

Так співпало, що 9 березня ми якраз розглядали питання, то з яким же інтервалом рекомендувати МОЗ вводити другу дозу, бо розуміємо — для програмного підходу потрібно 4–12 тижнів. Нам потрібно керувати залишками, спланувати вакцинацію та повідомити людину, через скільки необхідно зробити наступну — через 4 чи 8 тижнів (різниця вже один місяць), чи 12 тижнів (різниця вже у два місяці). Але оскільки вже були опубліковані дані — ухвалені рекомендації в інших країнах — ми рекомендували Міністерству охорони здоров'я збільшити та відтермінувати другу дозу до 12 тижнів з тим, щоб максимально охопити вакцинацію першою дозою.

По-друге, у цього є ще один позитивний ефект. Коли надійшло 500 тис. доз вакцини CoviShield, вона одразу була розподілена на першу та другу дозу — 250 тис. і 250 тис. Оскільки ми збільшили інтервал до 12 тижнів, а наша мета — максимально охопити вакцинацію першою дозою, немає сенсу цю зарезервовану дозу тримати вищезазначений період. Зараз ми будемо використовувати другу частину вакцин для вакцинації першою дозою, а також раніше почнемо другий етап вакцинації — лікарів сімейної медицини й інших медичних працівників та осіб старших 80 років. Зараз відбувається інтенсивна підготовка.

На мою думку, це позитивно вплине на прихильність населення до вакцинації, бо багато хто питає свого сімейного лікаря, чи він вакцинований, який вибір зробив він.

Варто ще зазначити, що ми вже маємо підтвердження, що до кінця березня місяця отримаємо близько півтора мільйони доз вакцини CoviShield, тож можемо, перевіривши наші можливості та ресурси, розпочати другий етап вакцинації раніше.

([Новое время](#))

Юрист-кримінолог, голова Центру правових та кримінологічних досліджень Ганна Маляр:

Тепер у Кримінальному кодексі України є дві статті з однаковим номером 286–1 (одна внесена у 2018, інша — у 2021).

Не буду вас занурювати у тривалий процес законотворення, внаслідок якого утворилось декілька суттєвих помилок в Кримінальному Кодексі та Кодексі про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за водіння у нетверезому стані.

Спробую коротко і просто пояснити, що тепер буде на практиці.

Оскільки утворилося дві пари конкуруючих статей, тобто одна і та ж протиправна дія підпадатиме одразу під дві статті, це запускає корупційний механізм у практику та створює повний безлад. Тому що, хтось тепер на стадії досудового чи судового слідства буде ухвалювати це рішення — яку ж статтю використати. І не треба бути пророком, аби передбачити, що процес вибору рухатиметься у бік меншого покарання. Тобто, для пияк за кермом в законі тепер є лазівка. А для пияк, чиє водіння, спричинило тілесні ушкодження або смерть потерпілих — взагалі з'явилася можливість уникнути кримінальної відповідальності, якщо їхні адвокати правильно складуть Конституційну скаргу до КСУ після поневір'янь по всіх судових інстанціях.

Тепер трохи детальніше про дві пари конкуруючих норм, якщо хтось цікавиться питанням.

1-ша пара:

Ст. 130 КпАП (адмінкодекс) — Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їхню увагу та швидкість реакції

і

ст. 286–1(в редакції від 2018) Кримінального кодексу — Керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції

Питання: хто і за якими критеріями на практиці обиратиме з цих двох статей за якою з них кваліфікувати факт керування автомобілем у нетверезому стані? Одна з них тягне за собою не лише покарання, а й факт судимості.

2-га пара:

ст. 286 Кримінального кодексу — Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами.

і

ст. 286–1 (та, яка друга, тобто в редакції 2021) Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами в стані сп'яніння.

Річ у тому, що якщо з вини п'яного водія завдані потерпілому тілесні ушкодження (середньої, тяжкої важкості) або смерть, то ці дії одночасно охоплюються двома вище зазначеними статтями. Одночасно дві застосувати не можна, відповідно до Конституції. Якщо застосувати одну з них, виникає резонне питання незаконності — бо чому та, а не інша. І, яке б не було рішення суду, з'являться підстави для Конституційної скарги до КСУ. Це ситуація цугцванг.

Виходів можна знайти декілька, але це в будь-якому разі — зміни до законодавства через подання законопроектів. Найпростіше, залишити з кожної конкуруючою пари по одній статті.

Зволікати не варто, бо цей колапс завершиться відшкодуваннями шкоди з держбюджету людям, які потерпатимуть від застосування судами цієї законодавчої абракадабри.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Президент Володимир Зеленський затвердив Стратегію деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя ([Укрінформ](#)).

Стратегія визначає комплекс заходів дипломатичного, військового, економічного, інформаційного, гуманітарного та іншого характеру, спрямованих на відновлення територіальної цілісності, державного суверенітету України у міжнародно визнаних кордонах шляхом деокупації та реінтеграції Криму.

Документ визначає пріоритети для держави щодо захисту прав і свобод людини, порушених унаслідок тимчасової окупації Кримського півострова, а також головні напрямки відповідної економічної, соціальної, гуманітарної, екологічної, інформаційної, оборонної та безпекової політики.

Президент України Володимир Зеленський підписав указ № 119/2021, яким затвердив Національну стратегію у сфері прав людини ([Укрінформ](#)).

Наразі передбачається, що реалізація документу здійснюватиметься за 27 стратегічними напрямами, серед яких, зокрема: забезпечення свободи мирних зібрань та об'єднань; запобігання та протидія дискримінації; забезпечення прав корінних народів і національних меншин; забезпечення прав дитини, екологічних прав, прав ветеранів війни, зокрема тих, хто брав участь у заходах з відсічі і стримування збройної агресії РФ у Донецькій та Луганській областях; забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України тощо.

Рада національної безпеки та оборони затвердила стратегію деокупації та реінтеграції Криму ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Стратегія деокупації є одним із трьох китів повернення Криму. Також «китами» повернення півострова є консолідація (об'єднання зусиль усіх партнерів на базі Кримської платформи) та синергія (відновлення міжнародного права і як наслідок – повного українського суверенітету над АР Крим та Севастополем).

Затвердження стратегії деокупації Криму є чітким сигналом, що Україна не лише закликає світ допомогти повернути Крим, а сама серйозно і системно над цим працює за ініціативи Президента.

Президент Володимир Зеленський утворив Консультативну раду з питань забезпечення гарантій прав і основоположних свобод осіб, які брали участь у захисті України ([Укрінформ](#)).

Голова Консультативної ради Альона Вербицька:

Європейська правова держава – це насамперед держава, у якій панує верховенство права та рівність усіх перед законом. Так сталося, що тривалий час з початку збройної агресії на сході України, анексії Криму не були враховані деякі обставини й не ухвалені відповідні закони, які надавали б можливість захистити права військовослужбовців та добровольців, які брали участь у захисті України.

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак обговорив з послами країн «Великої сімки» та послами Європейського Союзу в Україні безпекову ситуацію на Донбасі ([Укрінформ](#)).

Ключова увага під час зустрічі була приділена безпековій ситуації на Донбасі та переговорах щодо мирного врегулювання. Андрій Єрмак поінформував послів про підсумки відеоконференції політичних радників лідерів держав «Нормандської четвірки», яка відбулася 18 березня.

З території окупованого Криму триває примусова депортація громадян України, які не мають паспортів Російської Федерації ([Укрінформ](#)).

Представник Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Віталій Хилько:

(...) Зазвичай це особи, які не мали прописки на території АРК. Зауважую — зазвичай, тому що бувають винятки скрізь. Можливо, хтось із них приїхав до Криму вже після окупації — працювати або відвідувати своїх родичів, або просто користуватися правом вільного переміщення територією України.

При примусовій депортації затриманих поміщають у так звані приймачі — місця утримання під вартою. І ці особи будуть депортовані. Ми документуємо такі випадки. Їх депортують або спочатку на територію РФ (зазвичай у Ростовську область), а звідти вже на територію України через Харківську область. Або ж безпосередньо через адміністративний кордон з Кримом на територію материкової України.

Стрічка «Земля блакитна, ніби апельсин» отримала американську премію Cinema Eye Honors 2021 у категорії Spotlight Award ([Укрінформ](#)).

Повнометражний дебют Цілик розповідає про сім'ю, яка живе в «червоній зоні» Донбасу. Долаючи щоденні травми існування в прифронтовій зоні, 36-річна Ганна сама виховує чотирьох дітей. Попри всі труднощі, ця родина є дуже дружньою і життєрадісною. Матір і діти мають багато захоплень, грають на різних музичних інструментах і навіть знімають самотужки фільми про своє життя під час війни (...).

У Києві стартувала фотовиставка JUS IN BELLO відомого фотографа-документаліста Сергія Моргунова, яка демонструє зруйновані війною міста і людські долі на сході України ([Укрінформ](#)).

Фотограф-документаліст Сергій Моргунов:

(...) Я не мав собі за мету здивувати когось цими світлинами і показати щось нове, бо, на жаль, війни продовжуються стільки, скільки існує людство. (...) Я показую ці світлини для того, щоб нагадати конкретний конфлікт, котрий стався в результаті військової агресії Російської Федерації проти нашої держави і про наслідки, які ця агресія принесла як для України, так і в цілому для сучасного світу (...).

Мета виставки Crimea is here, яка відкрилася в музеї Києва - ще раз нагадати суспільству тему Криму і тему українських політв'язнів Кремля ([Укрінформ](#)).

Керівник Об'єднання родичів політв'язнів Кремля Ігор Котелянець:

Відкриття виставки Crimea is here – це спроба розбудити тему Криму в кожному з нас, це спроба ще раз нагадати, що Крим залишається частиною України. Виставка спрямована на те, щоб ця тема набирала все більшу актуалізацію в Україні і люди вважали її важливою (...).

Швейцарський блогер Le Grand JD представив документальну стрічку французькою мовою «Війна в Україні», яка розповідає про російську агресію на Донбасі ([Укрінформ](#)).

(...) У фільмі Le Grand JD розповідає про російсько-українську війну безпосередньо із переднього краю оборони ЗСУ на сході, головними героями стрічки є українські захисники.

У Нідерландах у дату незаконного референдуму в Криму показали український фільм «Вибір» про вибір та трагедію як окремої людини, так і всієї країни ([Укрінформ](#)).

(...) Завдяки спільним зусиллям із представниками української громади у Нідерландах та оборонного відомства країни вдалося залучити до перегляду цього фільму та участі у відеоконференції з головним героєм не тільки українську, а й міжнародну аудиторію (у т.ч. і нідерландську, співробітників міжнародних організацій, акредитованих у Нідерландах, Посольства Нідерландів в Україні, інших громад – американської, бельгійської, норвезької, ірландської, німецької тощо).

Служба безпека України викрила протиправний механізм фінансування окупаційної адміністрації РФ на тимчасово окупованій території Луганщини ([Укрінформ](#)).

Оперативники та слідчі СБ України задокументували, що кілька років ПАТ «Стахановський вагонобудівний завод» постачав продукцію, зокрема,

для підприємств РФ. Встановлено, що виготовлені заводом комплектуючі вивозили через неконтрольовану ділянку державного кордону нашої держави. Частина виручених коштів завод сплачував у вигляді «податків» так званій адміністрації «ЛНР» (...).

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Виборчі права ВПО повністю забезпечено ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Заступниця міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Інна Драганчук:

До минулого року ВПО не мали можливості бути повноцінними учасники громад. Ситуація змінилась – механізм зміни виборчої адреси було спрощено і на місцевих виборах минулого року виборчу адресу змінили близько 100 тисяч виборців. Участь ВПО підкріплена тим, що вони формують порядок денний. ВПО є підсиленням місцевої громади і все, що відбувається на первинному рівні, пов'язано з тим, наскільки сильно ця громада зможе побудувати не якусь окрему комунікацію з ВПО, а наскільки ВПО можуть проявити себе як активні учасники цих громад, про які зараз йде мова. Тому ми можемо говорити про те, що виборчі права ВПО повністю забезпечено.

Олексій Резніков обговорив з послом Туреччини проєкт з будівництва житла для кримських татар ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Віцепрем'єр-міністр України - Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков та Надзвичайний і Повноважний Посол республіки Туреччина в Україні Ягмур Ахмет Гюльдере обговорили проєкт будівництва житла для кримських татар, які були вимушені покинути свої домівки через окупацію РФ АР Крим та м. Севастополя.

Зокрема, мова йде про будівництво 1000 квартир для кримських татар, які обліковуються як внутрішньо переміщені особи.

Проєкт передбачає два етапи: в рамках першого - будівництво 500 квартир на Херсонщині, Миколаївщині і Київщині; в рамках другого - ще 500 квартир, але локація буде визначена після додаткового вивчення.

1500 ВПО отримають нове житло у Краматорську та Сєвєродонецьку до 2025 року ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Відбулося перше засідання Наглядової ради в рамках реалізації проєкту «Покращення житлових умов внутрішньо переміщених осіб на Сході України», який передбачає забезпечення житлом близько 1500 внутрішньо переміщених осіб до 2025 року.

Даний проєкт реалізується Представництвом Міжнародної організації міграції в Україні (МОМ) за фінансуванням Уряду Німеччини через Банк розвитку KfW. Реалізаторами проєкту з української сторони є також Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, міська рада м. Краматорська та міська рада м. Северодонецька, з якими МОМ уклало Меморандум про співпрацю на початку вересня 2020 року.

У ході першого засідання учасники обговорили хід реалізації проєкту в містах Краматорськ та Северодонецьк та терміни будівництва житла. Так, початок виконання будівельних робіт у Северодонецьку заплановано на вересень 2021 року, а у Краматорську на жовтень цього року.

(...) Проєкт «Покращення житлових умов внутрішньо переміщених осіб на Сході України» передбачає залучення фінансової допомоги у розмірі 22,1 млн євро для будівництва 500 квартир та придбання 60 квартир на вторинному ринку в містах Краматорськ та Северодонецьк. Таке житло планується надавати ВПО в оренду за помірну орендну плату з подальшим правом викупу.

Спілка Української Молоді, яка працює у 12 країнах світу, у межах VII добродійної акції «Теплом зігріємо серця» передали дітям українських воїнів 1347 подарунків ([Укрінформ](#)).

(...) Кошти для цього Юнацтво та доросле членство Спілки Української Молоді збирали, проводячи різноманітні добродійні акції, а також – жертвуючи особисті заощадження.

Більшість подарунків – адресні. Знаючи вік та уподобання дитини, організатори такої благодійної ініціативи могли підібрати й передати в Україну саме ті гостинці: іграшки, одяг, взуття, канцелярське приладдя, книги, які напевне сподобаються адресатам.

Ще 19 громадян отримають компенсацію за зруйноване житло в Донецькій області ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Комісія з розгляду питань, пов'язаних з наданням грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких були зруйновані внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації в Донецькій області, ухвалила рішення про надання грошової компенсації та включення в узагальнений список 19 постраждалих, які є власниками 17 об'єктів зруйнованого житла.

Два зруйнованих об'єкти знаходяться в місті Мар'їнка, чотири – в селі Широкине, 1 – в селі Георгіївка, 1 – в селі Лебединське, 1 – в селищі Новгородське, три – в селищі Зайцеве, два – в селі Розсадки, 1 – в селищі Луганське, два – в місті Слов'янськ.

Відтак, за результатами засідання 19 громадян отримають компенсацію на загальну суму 4 мільйони 660 тисяч гривень, що в середньому становить 275 тисяч гривень на один зруйнований об'єкт.

Ще п'ятеро громадян отримують компенсацію за зруйноване житло в Луганській області ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій](#)).

Комісія з розгляду питань, пов'язаних з наданням грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких були зруйновані внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації в Луганській області, ухвалила рішення про надання грошової компенсації та включення в узагальнений список 5 постраждалих, які є власниками 5 об'єктів зруйнованого житла.

Два зруйнованих об'єкти знаходяться в місті Лисичанськ, два – в селищі Станиця Луганська, 1 – в місті Попасна.

Відтак, за результатами засідання 5 постраждалих отримують компенсацію на загальну суму 1 мільйон 350 тисяч гривень, що в середньому становить 270 тис. грн на один зруйнований об'єкт. Також щодо п'яти об'єктів комісією відкладено прийняття рішення.

Проекти з відновлення регіону

На Донеччині планують запустити пілотний проєкт з розбудови територій пріоритетного розвитку ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Проект є ініціативою Святогірської та Лиманської місцевих громад Донецької області і передбачає нові сучасні підходи до розвитку Донеччини, направлені на реінтеграцію окупованих територій та економічне зростання підконтрольних Уряду територій Донецької та Луганської областей України. (...) його мета полягає у створенні на базі цих громад територій пріоритетного розвитку, які будуть складатись з інфраструктурного, освітнього, туристичного та ІТ кластерів.

Зокрема, планується перенесення основних закладів вищої освіти і спеціалізованих навчальних закладів Донеччини та Луганщини на територію Святогірської громади, створення сучасного освітнього простору Донбасу. Також серед очікуваних результатів створення ІТ-суспільства для розвитку ІТ-галузі у мм. Святогірськ і Лиман та створення спеціалізованої локації для розміщення ІТ та R&D компаній та окремих спеціалістів.

Крім того, завдяки цьому проєкту передбачається забезпечити доступність наявних туристичних об'єктів Святогірської та Лиманської громад, створити супутню туристичну інфраструктуру, а також проводити активну промоцію туристичного потенціалу регіону.

Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Вячеслав Шаповалов:

(...) Наша мета – показати, що Донецька і Луганська область це інвестиційно привабливі регіони, з колосальним потенціалом. І основою економічного зростання повинні стати саме місцеві громади. Завдання влади

– у тому числі підтримувати такі місцеві ініціативи і створити привабливі умови для бізнесу, який за рахунок сплати податків забезпечить сталий розвиток громад.

За останні два роки в Україні істотно поліпшені умови для підприємців малого та середнього бізнесу ([Укрінформ](#)).

Речниця Президента України Юлія Мендель:

На підконтрольній частині Донбасу ще два роки тому стати підприємцем за 15 хвилин здавалося фантастикою. Але сьогодні це реальність. Хочете відкрити торгову точку, кав'ярню, працювати перукарем, репетитором – будь ласка. А за пів години можна оформити товариство з обмеженою відповідальністю. Без черг в десятки метрів, без великих тек з довідками – всього лише варто зареєструватися на порталі «Дія» (...).

На Донеччині в межах «Великого будівництва» реконструюють приймальне відділення у лікарні Покровська. Вартість першої черги будівництва складає 15 млн 943,404 тис. грн. ([Укрінформ](#)).

Проєкт реконструкції приймального відділення КНП «Покровська клінічна лікарня інтенсивного лікування» передбачає сучасне типове облаштування відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги з кабінетами супутньої апаратної діагностики. Він реалізується у 2020-2021 роках за рахунок коштів державного, обласного та міського бюджетів.

У межах проєкту виконуються роботи з влаштування опалювального приймального боксу для автомобілів швидкої меддопомоги, пристосування вхідної групи до потреб маломобільних груп населення, капітальний ремонт приміщень першого поверху будівлі (...).

Відділення невідкладних станів запрацювало у Сватівській багатoproфільній лікарні за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Голова Луганської ОДА Сергій Гайдай:

Відбудована лікарня у Сватовому є чудовим прикладом синергії у роботі – від команди Президента до місцевої влади. Тут не тільки відремонтоване приймальне відділення, а й придбане необхідне обладнання, у тому числі найкращий в області апарат МРТ. Залишилось тільки найближчим часом замінити флюорограф, а також перенести реанімацію ближче до відділення невідкладних станів».

Міністр розвитку громад і територій Олексій Чернишов оглянув у Краматорську приймальне відділення лікарні №3, реконструйоване в межах програми «Велике будівництво» і оцінив його інклюзивну доступність ([Укрінформ](#)).

Директор ДУ «Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Донбас» Світлана Фоміна:

Під час розробки проекту були враховані усі зауваження, тому приймальне відділення повністю відповідає як вимогам будівельного законодавства, так і потребам людей з інвалідністю. Рада наголосити, що влада нас чує, і разом нам вдається робити такі корисні речі, як оновлення лікарень.

Луганська область повністю виконала завдання «Великого будівництва» ([Укрінформ](#)).

Міністр розвитку громад та територій України Олексій Чернишов:

Луганська область повністю виконала завдання «Великого будівництва». Я оглянув низку відбудованих об'єктів сфери освіти, медицини та спорту. Задоволений якістю і темпами реалізації програми. Більш того, вже погоджені майже всі плани на 2021 рік. Зокрема, реконструюють 10 шкіл, три дитячі садки, чотири спортивні об'єкти (...).

У прифронтовій Авдіївці у рамках програми «Велике будівництво» реконструюють школу №2, пошкоджену обстрілами російських окупантів ([Укрінформ](#)).

Ремонт здійснюється коштом обласного бюджету, а меблі та обладнання для класів та інших приміщень, а також гральні майданчики надає уряд Литви.

Зараз уже завершені роботи у чотирьох корпусах для молодших класів і триповерховий корпус для решти класів. Оновлені кабінети – світлі та просторі, коридори мають спеціальну розмітку для людей з інвалідністю, встановлено сучасні санвузли та розумну систему обігріву приміщень. Триває оздоблення спортзалу, харчоблоку та їдальні.

У прифронтовому районі Донеччини у межах «Великого будівництва» вже бетонується міст між Бахмутом та Світлодарськом, що був зруйнований у 2014 році через агресію РФ ([Укрінформ](#)).

Вже забетоновано монолітну плиту шляхопроводу на автошляху М-03, котрий був зруйнований окупантами. Зокрема, фінішувало бетонування збірно-монолітної плити проїзної частини.

На даний час завершено: влаштування балок прогонових будов; влаштування опалубки; армування збірно-монолітної плити проїзної частини та бетонування збірно-монолітної плити проїзної частини.

В рамках програми «Велике будівництво» на Луганщині почалися роботи по маршруту «Лисичанськ – Бахмут» ([Східний варіант](#)).

В рамках проекту «Велике будівництво» на Луганщині розпочався поточний середній ремонт автомобільної дороги Т-13-02 Контрольно-пропускний пункт «Танюшівка» – Старобільськ – Бахмут на ділянці км 141 + 100 – км 155 + 100. Йдеться про 14-кілометрову ділянку від міста Лисичанськ до кордону з Донецькою областю.

Маршрут «Лисичанськ – Бахмут» став першим об'єктом Великого будівництва в 2021 році.

Фактично, це буде нова дорога, пересування по якій буде швидким, комфортним і безпечним.

Опікування населенням тимчасово окупованих територій

Для українців, що приїжджатимуть на вакцинацію з ТОТ, скасовано самоізоляцію та обсервацію ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Кабінетом Міністрів України прийнято рішення щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2020 року № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Вказаними змінами, зокрема, за умови пред'явлення запрошення на вакцинацію, звільнено від обов'язкової самоізоляції та обсервації громадян, які після початку етапу вакцинації для українців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей, тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, прямуватимуть задля вакцинації від COVID-19 на контрольовані Урядом території України, а також не потрібно буде проходити тестування на коронавірус на КПВВ після перетину лінії дотику чи адміністративної межі.

Президент України Володимир Зеленський підписав закон щодо доступу до правосуддя громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Криму ([Укрінформ](#)).

Документ має на меті спрощення доступу до правосуддя для громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території Криму. Зокрема, закон дає можливість мешканцям окупованого півострова звертатися до будь-якого суду Херсонської області для розгляду цивільної справи або ж подавати клопотання про передачу справи до такого суду під час розгляду в судах міста Києва. Це дасть змогу людям не витратити час та кошти для участі в судовому засіданні у столиці.

У програмі «Дистанційна освіта Донеччини» беруть участь 15 шкіл області, загалом у них навчається близько 4 тис. дітей з тимчасово непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей ([Укрінформ](#)).

Заступниця директора з питань дистанційного навчання школи №29 м. Маріуполя Лариса Бикова:

Для того, щоб скласти зовнішнє незалежне оцінювання, дитина має вчитися дистанційно в одній зі шкіл України. Таких шкіл багато. Тільки в

Донецькій області їх 15, але вони є і в інших областях. У такому випадку дитина, яка є учнем української школи, складає державну підсумкову атестацію, а разом із нею і ЗНО, і вступає в один із закладів вищої освіти України.

Для цього батьки подають документи на електронну пошту, й ми зараховуємо цих дітей в той клас, на який вони претендують. Діти попередньо проходять вхідний контроль. За вхідним контролем ми оцінюємо рівень відповідності до обраного класу, після чого вони продовжують навчання дистанційно.

Студенти з ОРДЛЮ можуть отримувати пільги після того, як вони стануть на облік і отримують довідку внутрішньо переміщеного особи ([Східний варіант](#)).

Зокрема, постановою Кабміну № 975 передбачена знижка до 50 % на проживання в гуртожитку для студентів-ВПО, а також студентів, які проживають в населених пунктах на лінії зіткнення. Скористатися такими пільгами можуть тільки ті, хто не користувався адресною допомогою як ВПО, передбаченої постановою Кабміну №505.

Юрист Антоніна Загура:

Одночасно використовувати одну і іншу пільгу неможливо, тобто тут доведеться вибирати. До речі, для студентів адресна допомога становить 1000 грн на місяць.

Згідно з постановою Кабінету міністрів № 975, також є категорія осіб, які мають знижку в 100 % на проживання в гуртожитку.

Також для студентів-ВПО, які навчаються за денною формою у професійно-технічних та вищих навчальних закладах, передбачаються інші пільги від держави.

Безкоштовне тестування на COVID-19 на КПВВ пройшли понад 5000 громадян ([0552.ua](#)).

Як повідомляє прес-служба Міністерства реінтеграції тимчасово окупованих територій України, з січня такою опцією вже скористалися 2278 людей на КПВВ «Чонгар», 2260 – на КПВВ «Каланчак», 1069 – на КПВВ «Новотроїцьке», 187 – на КПВВ «Станиця Луганська». З усіх результатів виявлено 2 позитивних.

Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексій Резніков:

Було напрацьовано і запущено механізм експрес-тестування на КПВВ. Я сподіваюсь, що підконтрольні Росії окупаційні адміністрації відновлять роботу всіх КПВВ, аби українці мали можливість вільного пересування, мали можливість отримати всі адміністративні послуги, отримати врешті-решт свої пенсії, могли придбати ліки чи приїхати до нормальної лікарні.

Прессекретар Президента України Юлія Мендель починає авторський проєкт на телеканалі «Дом» для глядачів з тимчасово окупованих територій Криму і Донбасу ([Укрінформ](#)).

Прессекретар Президента України Юлія Мендель:

Не втомлююся говорити з вами. А особливо – з українцями, котрі опинилися за контактною лінією на Донбасі та в Криму. Сьогодні о 19:30 для підписників телеканалу «Дом» у Ютубі – пілотний випуск про дезінформацію та соціальні послуги для українців по обидва боки контактної лінії. Зважайте – відповідаю на запитання! (...).

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

У Донецькій області прогнозують появу понад 30 тисяч робочих місць ([«ОстроВ»](#)).

Директор обласної служби зайнятості Валентина Рибалко:

Більше 30 тисяч нових робочих місць планують створити в Донецькій області протягом двох років.

За даними департаменту економіки облдержадміністрації, передбачені оптимістичні прогнози щодо зростання рівня зайнятості та зниження рівня безробіття в Донецькій області протягом двох років. Передбачаємо, що в 2021-му буде створено 15 тисяч 200 робочих місць, а в 2021 році – 15 тисяч 900.

Передбачається, що це станеться за рахунок реалізації цільових програм і інвестпроектів, залучення фінансових ресурсів в сферу малого і середнього бізнесу, надання одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності.

Проєкт Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень. Фаза 2» запрошує територіальні громади до співпраці за напрямом «Інтеграція внутрішньо переміщених осіб та захист прав населення, що постраждало від конфлікту» ([Council of Europe](#)).

В межах цієї співпраці Проєкт має на меті підтримати місцеву владу у розробці довготривалих рішень для ВПО та осіб, що постраждали від конфлікту, зокрема через надання експертизи, технічної допомоги та спільне впровадження конкретних напрацювань.

Даний центр розрахований на десять осіб. Він містить три житлові кімнати, кухню, санвузол, кімнату для відпочинку та дитячий ігровий куточок.

Минулого року у Луганській області надійшло 4500 офіційних звернень з приводу вчинення домашнього насильства, що на 67 % більше, ніж у 2019 році.

Новини з соціальних мереж

([Дмитрий Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

Пресс-секретарь президента Украины Юлия Мендель считает, что возможности для дальнейшего сохранения перемирия на Донбассе есть.

([Павло Кириленко](#))

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Продовжуємо поступово відновлювати Донеччину від наслідків російської агресії.

Ще у 2014 році було зруйновано шляхопровід між Бахмутом і Світлодарськом на трасі Київ-Харків-Довжанський. Сьогодні там триває будівництво цілком нового шляхопроводу.

Роботи ведуться з використанням сучасних технологій.

Уже завершено влаштування балок прогонових будов, влаштування опалубки, армування та бетонування збірно-монолітної плити проїзної частини. Коли будівництво буде завершено, шляхопровід готовий буде прослужити багато років...

([Павло Кириленко](#))

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Від імені Донецької області підписав меморандум про розвиток безбар'єрної архітектури в Україні.

Програма «Без бар'єрів» започаткована дружиною Президента України Оленою Зеленською та покликана напрацювати бачення доступного, безбар'єрного життєвого простору нашої країни.

Для нас це серйозний виклик, адже застаріла архітектура наших міст зазвичай не пристосована для осіб з інвалідністю та маломобільних осіб. Але кожен має право на рух, кожен має право на самореалізацію. Безбар'єрність має стати новою суспільною нормою.

У цьому напрямку ще багато роботи по всій країні, а робити її легше разом...

І вже робимо у цьому напрямку перші кроки. На Донеччині завершується реалізація Плану створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп на 2017-2021 роки, і вже затверджена нова програма, головна мета якої – зробити доступними для людей різного віку та стану здоров'я громадські місця, об'єкти, транспорт, пішохідні переходи тощо.

У цьому році запланували реалізувати в області понад 200 заходів із забезпечення безбар'єрності на 132 об'єктах соціального та житлово-

громадського призначення. Будуємо й перший безбар'єрний басейн олімпійського рівня – у Маріуполі...

([Павло Кириленко](#))

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації

Павло Кириленко:

Разом з головою Державного агентства лісових ресурсів України Юрієм Болоховцем заклали перший камінь майбутнього лісового насіннево-селекційного центру, який буде збудовано у Лимані в рамках президентської програми Велике будівництво.

Це унікальний центр для сходу та півдня нашої країни. Завдяки йому зможемо відновлювати ліси посадковими матеріалами з покращеними спадковими властивостями, стійкими до зміни клімату.

Кошти на реалізацію цього проєкту виділили з обласного екологічного фонду. Загалом - 37, 6 млн гривень. Він включатиме в себе будівництво цеху переробки та висівання насіння; теплиці для вирощування сіянців із закритою кореневою системою; облаштування майданчика дорощування сіянців та лісових насінневих плантацій, закупку обладнання для тривалого зберігання насіння тощо...

Крім того, у майбутньому такий центр може стати основним постачальником посадкового матеріалу із закритою кореневою системою для вирішення екологічних потреб всього українського сходу та півдня...

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Стартувала Всеукраїнська інформаційна кампанія із захисту прав споживачів фінансових послуг «Знай свої права», яку проводить Національний банк у партнерстві з Уповноваженим Верховної Ради з прав людини.

Луганська облдержадміністрація підтримала кампанію, яка має покращити обізнаність громадян про права та обов'язки під час користування фінансовими послугами.

У межах інформаційної кампанії Національний банк спільно з партнерами розповідатиме жителям нашої області, які вони мають права як споживачі фінпослуг та куди звертатися у випадку їх порушення...

Заступник Голови Національного банку Олексій Шабан:

Національний банк сьогодні має подвійну мету. Перша – встановити додаткові вимоги до фінустанов, які забезпечать їх прозорість щодо вартості послуг та добросовісну поведінку стосовно споживачів. Друга – сприяти ліпшій фінансовій обізнаності самих українців. Це обов'язкові складові для підвищення захищеності споживачів фінпослуг, а також для більшої залученості громадян до фінансової системи та активнішого користування послугами.

Голова облдержадміністрації Сергій Гайдай:

Ми підтримуємо кампанію Нацбанку, бо жителі області мають знати про свої права, новели в законодавстві та найважливіші питання, які

виникають під час користування фінансовими послугами. Вони повинні бути усвідомленими, як діяти у разі непорозумінь з фінустановами, та розуміти, що у разі порушення прав можна отримати допомогу від Нацбанку або Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кампанія триватиме упродовж березня-травня 2021 року в усіх регіонах України.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Ще п'ять громадян отримують компенсацію за зруйноване житло в Луганській області

Відповідне рішення прийнято під час засідання Комісії з розгляду питань, пов'язаних з наданням грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких були зруйновані внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією РФ в Луганській області.

Ухвала про надання грошової компенсації та включення в узагальнений список надана п'ятьом постраждалим, які є власниками об'єктів зруйнованого житла.

Так, два об'єкти розташовані в Лисичанську, один в Попасній, два в Станиці Луганській.

Постраждалі отримують компенсацію на загальну суму 1 мільйон 350 тисяч гривень.

Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації, як розпорядником коштів нижчого рівня, буде надіслано узагальнений список постраждалих на погодження до Мінреінтеграції.

Виплата грошової компенсації буде здійснена шляхом перерахування коштів на банківську картку (картковий рахунок у банку) отримувача компенсації.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Марківська громада отримала мобільний ЦНАП.

У Києві Представники Європейського Союзу та Уряду України передали ключі від чотирьох мобільних ЦНАПів очільникам громад країни.

Мобільні ЦНАПи створені за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» та будуть надавати адмінпослуги більш ніж 125 000 жителям Марківської громади Луганської області, Немирівської громади Вінницької області, Підволочиської громади Тернопільської області, Лозівської громади Харківської області...

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Під час робочої поїздки очільник Луганщини перевіряв якість виконання робіт у реконструйованому відділенні невідкладних станів КНП «Сватівська багатопрофільна лікарня» за програмою Президента України «Велике будівництво». (...)

Голова облдержадміністрації Сергій Гайдай:

Відбудована лікарня в Сватовому є чудовим прикладом синергії у роботі – від команди Президента до місцевої влади. Тут не тільки відремонтоване приймальне відділення, а й придбане необхідне обладнання, у тому числі, найкращий в області апарат МРТ. Залишилось тільки найближчим часом замінити флюорограф, а також перенести реанімацію ближче до відділення невідкладних станів.

Ремонт проведено за рахунок державного, місцевого бюджетів та залучених коштів. Приймальне відділення осучаснено за програмою «Велике будівництво». Крім того, лікарня бере участь у проєкті Європейського банку («Надзвичайна кредитна програма для відновлення України») на понад 13 млн гривень.

Ця опорна лікарня на 140 ліжок є сучасним потужним закладом охорони здоров'я вторинного рівня надання медичної допомоги, в якому надається амбулаторно-поліклінічна допомога дорослим і дітям. Заклад облаштовано 25 терапевтичними ліжками для лікування хворих на COVID-19, 25 кардіоневрологічними, 20 інфекційними ліжками для лікування хворих COVID-19, 25 хірургічними, 20 педіатричними, 15 акушерськими, 10 гінекологічними.

Меддопомога дорослому населенню там надається за 31, дитячому – за 9 спеціальностями. Стаціонарна – у 6 відділеннях за 21 спеціальностями.

Лікарня забезпечена операційним блоком на три операційні столи, трансфузіологічним, патологоанатомічним, централізованим стерилізаційним відділенням, має потужну діагностичну базу відділення екстреної медичної допомоги.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

17 березня голова облдержадміністрації Сергій Гайдай взяв участь у відкритті нової амбулаторії КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги», що у Чмирівці Старобільського району.

«Амбулаторія облаштована гематологічним аналізатором, апаратом ЕКГ та іншим обладнанням, яке придбано за кошти громади. Тут працюватимуть чотири лікарі, один із яких, щоправда, на півставки. Також буде організований педіатричний прийом», – розповів голові облдержадміністрації Сергію Гайдаю генеральний директор медзакладу в Чмирівці Роман Моїсєєв...

Слід зазначити, що КНП «ЦПМСД Чмирівської сільської ради» надає послуги мешканцям Чмирівки, Запорізького та жителям інших населених пунктів, які уклали договори на обслуговування з лікарями закладу. Окрім лікарів там працюють шість медсестер та три молодші медичні сестри.

Експертний погляд

([Радіо Свобода](#))

Голова української делегації в Тристоронній контактній групі, перший президент України Леонід Кравчук:

Я не хочу ображати Європу, але Росія Європу не слухає. Вона купила вже багатьох, зокрема колишніх канцлерів... Росія купує Європу. І я думаю, що наявність в даному разі США у форматі (нормандському – ред.) зміцнить хребет цієї організації і Росія відчує, що там знаходиться одна з найсильніших, наймогутніших країн світу і що з нею потрібно рахуватися.

Для розширення переговорного процесу, потрібна згода усіх його учасників, проте Росія не має підстав відмовити США в участі останньої у переговорах.

Треба аргумент. В чому претензії до США? Росія може бути, а Сполучені Штати не можуть? Головне, щоб це питання поставили в порядок денний і почали обговорювати. Я за те, щоб США були присутні.

(...) До речі, як ви знаєте історію, перша зустріч була не в Мінську, а в Швейцарії. Був женецький формат. У женецькому форматі був присутній держсекретар Сполучених Штатів Америки. Але потім Путін зумів обвести навколо пальця і Порошенка та інших, і вони доводили тим же Сполученим Штатам Америки, що ми це можемо зробити без вас. Це була величезна помилка. А, якщо починалося за участю США, то можна і продовжити.

([Радіо Свобода](#))

Політик, експрем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Необхідно чітко заявити про те, що «Мінськ» у тій формі, в якій він сьогодні написаний, не виконується конкретно Росією. Хто це повинен зробити? Це повинні зробити учасники «нормандського формату», які сьогодні представляють Україну, і ті, хто разом з Україною є союзниками. Це Франція, Німеччина, Україна. І, увага, отут треба щось, на кшталт «аудиту» Мінських домовленостей, взяти постійних членів Радбезу ООН на свій бік і сказати: ось, що робила Україна (на увесь світ показати), ось, що не зробила Росія, ось наше звернення до Росії, які пункти ми бачимо.

Пункти ми бачимо такі. Безпековий компонент. Що таке безпековий компонент? Росія повинна забратися зі своїми військами з території України. Це №1. Не дуріть нам голову «формулами Штайнмаєра», якимись там громадськими організаціями з залученням «людей с Данбаса і людей з України». Це все російські пастки ФСБшні. Ви забираєтеся з території України – далі ми будемо вирішувати питання, яким чином відновлювати нашу територіальну цілісність.

(...) Зараз треба реально усвідомити те, що який не був би план, ми впираємося саме в Росію. І сама Україна з Росією не справиться. І коли

Володимир Зеленський заявив про те, що у зв'язку з тим, що він не може зібрати «нормандський формат» (і це не його вина, це не вина Зеленського, що він не може зібрати «нормандський формат», а Росія блокує «нормандський формат»), у нього є ідея зустрічатися окремо з лідерами глав держав, учасників «нормандського формату». Цього не можна робити! Це рахується два на два. Це взагалі чиста російська пастка.

Що хоче Росія? Росія хоче прямих контактів між Україною і Росією, щоб прибрати німців, французів і не допустити американців (я підкреслюю: не допустити американців!) і потроху, потроху поглинути Україну. Це ж так просто! У нас різні цілі з Путіним.

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

Багато ветеранів та ветераном змушені долати помітні перешкоди на шляху повернення до мирного життя, долаючи проблеми, пов'язані, зокрема, з працевлаштуванням.

Заступник Міністра у справах ветеранів України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Володимир Левчук:

Питання переходу від військової кар'єри до цивільного життя, це одне із ключових питань, яке вирішує Міністерство у справах ветеранів. Воно багатогранне і включає в себе широкий ряд спектрів — психологічний супровід та реабілітація, робота із сім'ями, соціальний захист, професійна реадаптація, перекваліфікація та багато іншого.

Нещодавно презентована система інформаційних сервісів Е-ветеран. У ній за принципом єдиного вікна буде зібрано максимально усе, що потрібно ветерану. Ми будемо розвивати і нарощувати функціонал цієї системи, а найперше — внесемо туди заклади перепідготовки та профорієнтації, вищі навчальні заклади, де ветерани можуть отримати освіту.

Голова ГО «Об'єднані війною. 90-й батальйон», ветеран Віталій Баранов:

Усі державні програми ніби дуже хороші, але вони не доходять до ветеранів. Доступ до цих програм мають здебільшого ветерани, які живуть в обласних чи районних центрах, а до ветеранів із сільської місцевості це не доходить. Також в органах влади повністю відсутні ветерани. Ветерани — це люди із власними твердими принципами, вони воювали за Україну, і зраджувати своїм принципам не будуть. Тому у владу беруть людей, у яких принцип зовсім інший, а ветеранів не пускають. Державі треба активніше розробляти і втілювати в життя програми для ветеранів — по працевлаштуванню, підтримці ветеранського бізнесу, психологічну підтримку.

Подивимося правді в очі, сьогодні ветерани у ролі просящих, ми завжди ходимо щось просимо. Хоча має бути все по-іншому. До нас має бути поважне ставлення.

**Т.в.о. директора Департаменту житлової політики та благоустрою
Міністерства розвитку громад та територій України Світлана Старцева:**

Одна зі сфер, яка може бути корисною для залучення ветеранів — це житлово-комунальна галузь. Зокрема — посада управителів будинків ОСББ. Попит на професійне управління у цій сфері досить великий. Ми готові надати механізми побудови бізнесу у цій сфері. Якщо ветерани організують такий бізнес і будуть співпрацювати із органами місцевого самоврядування, це дасть позитивний ефект для суспільства загалом, так і для житлового фонду, який розташований на цій території.

Представниця Міжнародного фонду «Відродження» Ольга Гальченко:

Із процесом децентралізації усі центри тяжіння переходять у громади. Всі ресурси, інвестиції, проекти — вони зараз на рівні громад. Ветеранським осередкам на місцях потрібно шукати співпрацю із місцевою владою і виходити на спільні проекти.

Голова ГО «Жіночий ветеранський рух», ветеранка Андріана Арехта:

Жінкам-ветеранкам удвічі складніше знайти роботу, адже до дискредитації через стать додається ще й тягар військового досвіду. Тому багато жінок навіть не повідомляють у своїх резюме про військовий досвід. На жаль, є навіть випадки, де жінкам відмовляли у працевлаштуванні саме через наявність інвалідності унаслідок травми, отриманої під час бойових дій.

Міноборони має перейняти міжнародний підхід (Великобританії, НАТО) коли ветеранів починають готувати до цивільної спеціальності вже за рік до завершення військового контракту.

Голова ГС «Федерація громадських організацій учасників АТО/ООС Київщини», ветеран Володимир Мостовий:

Дотримання багатьох пільг для учасників бойових дій покладено на місцеву владу. Приміром, медицина. А в нас є райони, які взагалі дотаційні. Яким чином вони можуть виконувати ці соціальні гарантії ветеранів?.. Якщо говорити про регіональний аспект, то на Київщині за 7 років змінилося 7 голів ОДА. За президента Зеленського в нас уже третій голова ОДА. Як можна взагалі впроваджувати в життя будь-які програми, якщо постійно змінюються очільники та працівники місцевих органів?.. Всі ці програми стоять на місці.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

**Радниця з правових питань Агентства ООН у справах біженців
Олена Тишкевич:**

Уже сьомий рік Україна живе в ситуації внутрішнього переміщення, спричиненого окупацією Криму та бойовими діями в Донбасі. Якщо на ранній стадії конфлікту внутрішньо переміщені особи (ВПО) найбільше потребували класичної гуманітарної допомоги з їжею, ковдрами,

тимчасовими укриттями, то зараз, адаптувавшись до нових реалій, переселенці наголошують на необхідності мати постійне житло та брати повноцінну участь у житті нової громади. Вони не хочуть більше залежати від допомоги держави та гуманітарних організацій, натомість шукають можливості для самозабезпечення.

(...) Проте відбувається й зворотний процес. Так само, як і 2014-го, 2017-го, 2018-го, 2021 року люди як переселяються на контрольовану урядом територію, так і повертаються на колишнє місце проживання. Навіть в умовах пандемії, спричиненої спалахом COVID-19, люди продовжують приймати такі рішення. Причин багато, і більшість із них пов'язана з об'єктивними фінансовими факторами, як-от наявність чи відсутність у людей житла на підконтрольній Україні території, роботи, доступу до пенсій і соціальних виплат. Виникає запитання: чи повинна держава втручатися у цей процес? І якщо відповідь «так», то яким чином?

Як гарант захисту прав людини і громадянина на своїй території, держава, безумовно, повинна створювати рівні умови і простір для розвитку для кожної людини незалежно від будь-яких факторів чи ознак.

Безперечно, всі люди різні. Потреби в них також різні, а часом і зовсім протилежні. Як державі розробити універсальне рішення, але таке, що враховуватиме максимальну кількість індивідуальних потреб? Чи їх треба мати кілька? Яка роль у цьому процесі самих переселенців?

Відповідь на всі ці неоднозначні запитання можна знайти у довгострокових рішеннях, про які постійно говорять міжнародні та неурядові організації і про які дедалі частіше можна почути від державних органів.

Довгострокове рішення — нове поняття для України, але не для міжнародної практики. Конфлікти минулих років поставили перед міжнародною спільнотою чітке запитання: як визначити момент, коли людина вже не потребує специфічної підтримки, пов'язаної з внутрішнім переміщенням? Коли вона вже не відчуває себе «переселенцем» або коли надання спеціальної допомоги припиняється? Звичайно, травматичний досвід лишається із людиною назавжди. Але чи це привід вимагати довідку про реєстрацію ВПО в найпростіших питаннях, як-от звернення до банку?

На це запитання відповіли у Рамковій програмі Міжвідомчого постійного комітету з пошуку довгострокових рішень в інтересах внутрішньо переміщених осіб, яку розробили агенції ООН під керівництвом представника генерального секретаря з питань прав людини внутрішньо переміщених осіб. Розробники врахували весь наявний світовий досвід подолання наслідків внутрішнього переміщення як позитивний, так і негативний, та відобразили його у стандартах і рекомендаціях. Це практичний інструментарій для держав, гуманітарної спільноти розвитку, що опікуються захистом і допомогою ВПО: «Довгострокове рішення досягається тоді, коли ВПО більше не потребують жодної спеціальної допомоги та захисту у зв'язку з їх переміщенням і можуть користуватися своїми правами людини без будь-якої дискримінації внаслідок переміщення».

Ця ж програма визначає три типи довгострокових рішень, а саме — повернення (до покинутого місця проживання), місцева інтеграція (у приймаючих громадах) або поселення в іншій області країни. Наскільки ці довгострокові рішення втілюються в життя, можна визначити за вісьмома критеріями: забезпечення захисту та безпеки на довгострокову перспективу (перш за все фізичної); достатній рівень життя (одяг, ліки, їжа) без будь-якої дискримінації; доступність засобів до існування та можливості працевлаштування; ефективні та доступні механізми відновлення прав на житло, землю та майно; вільний від дискримінації доступ до особистої та іншої документації; возз'єднання сім'ї; участь у суспільному житті без дискримінації; доступ до ефективних засобів правового захисту та правосуддя.

Якщо казати спрощено, то у цьому принципі закладено таку формулу: ВПО добровільно вибирає рішення, а держава забезпечує його виконання. Це двосторонній процес.

Якщо переселенці не заявлятимуть активно про свої потреби, держава не чутиме їхніх голосів. Вони можуть робити це як безпосередньо, так і через участь у дослідженнях міжнародних і неурядових організацій. Наприклад, під час досліджень, проведених Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців за останні два роки, а саме — Спільної оцінки потреб біженців, шукачів притулку та внутрішньо переміщених осіб в Україні та фокус-групових обговорень (на запит Групи високого рівня з питань внутрішнього переміщення при Генеральному секретарі ООН), учасники та учасниці відзначали важливість місцевої інтеграції, житлових рішень і добрих взаємовідносин із приймаючими громадами. Якщо держава не сприятиме зворотному зв'язку зі своїми громадянами, активність ВПО призведе до нульових результатів.

На щастя, дії державних органів свідчать про готовність держави до вирішення проблем переселенців. Зокрема, це спрощення перетину лінії розмежування в Донецькій і Луганській областях, надання ВПО права голосувати на місцевих виборах, надання переселенцям квартир за програмою доступного житла, пілотна спроба запровадження кредитів з низькою відсотковою ставкою, співпраця з міжнародними донорами щодо різних моделей вирішення житлових питань, надання компенсації за житло, зруйноване внаслідок бойових дій. Це дуже позитивні сигнали. Але всі ці дії є фрагментарними, бо вирішують наслідки окремих проблем. Натомість доступ до базових соціальних послуг усе ще прив'язаний до реєстрації як ВПО. Така «статусність» переселенців призводить до їх узалежнення від допомоги держави.

Бажано мати загальне підґрунтя для подолання наслідків внутрішнього переміщення в цілому. Воно має бути закладене у комплексному документі, підкріпленому належним фінансуванням. Наприклад, це може бути урядова стратегія довгострокових рішень для ВПО. 2017 року Кабінет міністрів України прийняв Стратегію інтеграції внутрішньо переміщених осіб і

впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року, проте термін її дії закінчився 31 грудня минулого року. Проект нової Стратегії на період до 2023 року є, він розроблявся за активної участі гуманітарної спільноти, проте його доля наразі невідома. Така стратегія допоможе впровадити ефективні довгострокові рішення для переселенців, базуючись на їхніх намірах.

Прогнози

(Слово і Діло)

Політолог Олександр Радчук:

Міжнародний валютний фонд (МВФ) передбачає падіння світової економіки на 3%, водночас відверто додають, що цей прогноз зрештою може виявитися малоймовірним, а Світова організація торгівлі прогнозує скорочення обсягів світової торгівлі на 13-32%. Вражають показники безробіття і банкрутств, велика кількість підприємств тримається на плаву лише завдяки урядовій підтримці. І хоча фінансова допомога від держави та програма скороченого робочого часу, яка часто дозволяє уникнути звільнень, і допомогли запобігти гіршим наслідкам, однак виплати часом здійснювалися зі значними затримками і не є гарантією збереження підприємств у майбутньому.

(...) Проте, попри негаразди, яких чимало, економічні прогнози для України досить оптимістичні, хоча епоха «чорних лебедів» не скінчилася і варто бути готовими до будь-яких сюрпризів.

Так, за прогнозом Національного банку, ВВП України у 2021 році зросте на 4,2%. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства прогнозує зростання цього показника на 4,6%. Інвестиційна компанія України Dragon Capital – на 5,3%. Також оптимістично можливості української економіки оцінюють і міжнародні експерти – Світовий банк очікує зростання ВВП України на 3%, а міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings прогнозує зростання реального ВВП України в 2021 році на 4,1%.

Інфографіка

(Слово і Діло)